

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A D'EDUCACIÓ
PRIMÀRIA**

MAPA EMOCIONAL DE TORREBLANCA

Cristina de la Cruz Ribés

Enric Ramiro Roca

Ciències Socials

2015/2016

ÍNDEX

1.	RESUM	pàg. 4
2.	JUSTIFICACIÓ DE LA TEMÀTICA TRAIDA	pàg. 5
3.	INTRODUCCIÓ TEÒRICA	pàg. 6
	a. Introducció a la geografia.....	pàg. 6
	b. Geografia humana.....	pàg. 7
	c. L'espai geogràfic.....	pàg. 8
	i. La percepció de l'espai geogràfic.....	pàg. 9
	ii. La ciutat.....	pàg. 10
4.	MÈTODE	pàg. 13
5.	RESULTATS	pàg. 15
6.	CONCLUSIONS	pàg. 19
7.	BIBLIOGRAFIA	pàg. 21
8.	ANNEXOS	pàg. 22

AGRAÏMENTS

La realització d'aquest treball no hagués sigut possible sense les orientacions, suggeriments i estímuls del professor i tutor Enric Ramiro Roca. També, m'agradaria donar les gràcies al CEIP Torreblanca pel seu consentiment i facilitats. A Cristian Julian pel seu continu suport i per fer-ho tot més fàcil. I per últim, als meus familiars i amics més propers per saber respectar el meu nerviosisme i ser la base en la qual he pogut crear aquest treball.

1.RESUM

És importantíssim saber, conèixer i sentir el lloc que habitem, per això és necessari percebre l'espai que ens envolta, l'espai geogràfic. En primer lloc, es fa un repàs molt lleuger des dels inicis de la Geografia fins a l'actualitat, d'aquesta manera podem entendre la seua història i evolució. El concepte més important és el de la Geografia humana i la percepció de l'espai, aquests són dos conceptes clau per a comprendre la finalitat d'aquesta feina. El propòsit d'aquest treball és crear un mapa emocional de la població de Torreblanca des del punt de vista dels més petits i per a aconseguir-ho serà necessària la seua col·laboració. Es van elaborar dos tipus de qüestionaris i els alumnes de 2n i 5è del CEIP Torreblanca van respondre aquesta enquesta sobre la localitat on tenien que contestar segons els seu criteri i les seues emocions. En aquest qüestionari va participar un total de 72 alumnes, 36 estudiant de 2n i altres 36 de 5è. Gràcies a les seues respostes hem obtingut uns resultants molt interessants.

Als xiquets i xiquetes de Torreblanca no els agrada que hi hagen excrements d'animals pels carrers, tampoc els agraden les cases abandonades ni les zones sense llum. Demanen més llocs on poder jugar i també sol·liciten que es cuiden les zones naturals com el Prat o la platja ja que són dos dels llocs més bonics i apreciats pels alumnes. Com a proposta seria interessant presentar a l'Ajuntament la llista de demandes del xiquets i xiquetes i així suggerir alguns canvis i millores en la localitat.

PARAULES CLAU/DESCRIPTORS:

Geografia humana, espai geogràfic, percepció de l'espai, medi i paisatge.

2. JUSTIFICACIÓ

Des del punt de vista de les Ciències Socials, en aquest treball s'estudiarà la geografia humana i la percepció de l'espai. Aquest camp de la geografia no és massa conegut, per la qual cosa caldrà informar-se i documentar-se correctament per tal d'aconseguir els objectius marcats.

El meu propòsit és crear un mapa emocional del poble de Torreblanca des del punt de vista dels més petits. Per tal d'aconseguir dur a terme aquest projecte, necessitaré l'ajuda dels nens i nenes del poble. Aquesta idea va sorgir a partir de la lectura del l'article *El mapa emocional de Segòvia*, que em va recomanar el meu tutor Enric Ramiro Roca.

Crear un mapa emocional, des del meu punt de vista, té una gran rellevància ja que permet, no només als nens sinó també als majors, organitzar el poble d'una manera mental més clara i més emocional. El mapa permet tenir estructurat i classificat el poble amb un simple cop de vista.

Per una banda, amb aquest projecte a més de treballar la geografia, es treballaran també les emocions. El tema de les emocions és un assumpte que no es tracta a les aules i en el cas de que es tracti, es fa d'una manera molt superficial. Des del meu punt de vista com a futura docent, considero que és molt important conèixer com pensen i com senten els alumnes. És per a mi una tasca imprescindible per al bon funcionament de l'aula.

La creació d'aquest mapa serà beneficiosa tan per als nens com per al poble en general. En primer lloc, els nens treballaran amb les seues pròpies emocions respecte a les zones del poble. Les expressaran mitjançant una sèrie de preguntes prèviament fixades, com per exemple: Quina zona del poble et sembla més perillosa? Per què? D'aquesta manera, es treballarà la percepció dels espais.

En segon lloc, el benefici que pot obtenir el poble en general amb la creació d'aquest mapa, és conèixer com els més petits veuen l'espai. I els resultats obtinguts poden canviar, millorar o modificar alguna cosa del poble.

És fonamental per a totes persones conèixer i reconèixer els espais on habiten i els llocs que els envolten. La geografia va més enllà de la mera descripció i localització d'elements físics.

3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA

Per a entrar de ple en matèria, primer cal realitzar una aproximació a la geografia i conèixer la seva evolució al llarg de la història. D'aquesta manera podrem aprofundir millor en el tema i aconseguir una major comprensió sobre la geografia i en concret sobre la geografia humana.

3.1 Introducció a la geografia

L'home des dels seus primers passos sobre la Terra, es va veure forçat a conèixer i organitzar d'alguna manera el seu entorn, per a afrontar les seues necessitats més elementals, com l'habitatge, la alimentació o la roba.

La Geografia és coneguda com una de les disciplines més antigues que es coneixen. El primer indici que ens mostra l'interès pel coneixement terrestre, és un mapa d'escala mitjana conegut com mapa Arcadi, fou enconstrat a Nuzi i està datat prop del segle XXIII a.C.

Etimològicament la paraula Geografia significa "estudi de la Terra", ve del grec «gé» = Terra i «graphein» = descriure. Aquest estudi s'encamina a conèixer com és físicament el nostre planeta, descrivint-lo, localitzant-lo i explicant els diferents fets geogràfics que en ell apareixen.

El geògraf portuguès Ribeiro, citat per Plans i Ferrer (1984) va definir la geografia com «ciència que té com a objectiu, la descripció i interpretació dels paisatges terrestres i l'estudi de la organització física i humana en la superfície del globus».

Plans i Ferrer (1984) afirmen que la etapa de la Geografia merament descriptiva, finalitza en la segona meitat del segle XVIII i principis del segle XIX. La Geografia ha abastat períodes tan interessants com el de la cultura Grega, en el que evolucionava formant part de la Filosofia; la Edat Mitjana; els segles XV-XVI, amb els grans descobriments; el segle XVII i el segle XVIII quan hi va haver un notable desenvolupament de les ciències naturals i aparegué la Geografia moderna.

La Geografia tradicional ha analitzat sempre la visió externa de l'espai, mitjançant la investigació de l'expert i a partir de la informació estadística, cartogràfica o el treball de camp. El seu objectiu és l'espai absolut com a suport de funcions econòmiques, socials o funcionals. L'individu és tan sols un espectador passiu que té múltiples disfuncions que l'expert es dedica a solucionar. Però a aquesta visió, se li superposa la perspectiva interior basada en l'experiència personal de la gent a través de l'espai subjectiu, l'espai simbòlic, afectiu i viscut. És l'espai que de forma quotidiana utilitzem les persones i gràcies al qual es poden moure i treballar. Aquesta imatge espacial varia principalment segons la imatge personal (edat, gènere, minusvàlues...) i cultural de la persona (procedència, educació, vivències...). (Ramiro, 2002, p.34)

La Terra en la seva totalitat pot ser estudiada des de diverses perspectives, per això podem parlar a grans trets de diferents tipus de geografia:

- ❖ **Geografia astronòmica:** estudia la Terra com a planeta i la seva relació amb l'Univers
- ❖ **Geografia física:** estudia l'aspecte físic del planeta i les seves parts.
- ❖ **Geografia econòmica:** estudia les riqueses de la Terra, com les persones les obtenim, com les transformem i com les distribuïm.
- ❖ **Geografia política:** estudia l'organització de les persones en les societats i les formes de governar-les.
- ❖ **Geografia humana:** estudia la població humana i la seva distribució en la superfície terrestre.

3.2 Geografia humana

La geografia humana va començar a desenvolupar-se a finals del segle XIX. En aquesta època van començar a crear-se els primers departaments de geografia en les universitats i els geògrafs intentaven establir aquesta matèria com a una disciplina acadèmica formal, amb un enfocament i metodologia pròpies. En concret, buscaven superar la imatge de la geografia identificada amb els antics viatges d'exploració i deixar de ser merament un instrument de descripció.

Per a aprofundir en la geografia humana, que serà la base d'aquesta investigació, podem dir que aquesta rama va més enllà de l'estudi de la població i la seva distribució en l'espai.

La geografia humana, estudia el context espacial i la manera en que la població es relaciona amb la naturalesa. En els seus nivells més simples, suposa la descripció objectiva y la realització de mapes de les zones on, per exemple, s'hi ubiquen indústries o ciutats; però els interessos de la geografia humana són més complexos que tot lo anteriorment dit. En particular, busca el com i el perquè del desenvolupament de determinades estructures i activitats humanes en un lloc concret. (El Centro de Información Geográfica)

Bailly y Beguin (1992) explicaren que la geografia humana tracta en concret tres qüestions. Aquestes qüestions són: Qui? Què? I On? En primer lloc, la primera interrogació tracta sobre els grups que ocupen l'espai, amb els seus propis valors i les seues pròpies característiques. Seguidament, la segona, es refereix a les produccions d'aquests grups, tant econòmics com socials, gràcies a les organitzacions, els recursos i la tecnologia. Per últim, la tercera interrogació aborda el problema de la localització i les coordenades. A més a més, existeixen unes clares relacions de poder en l'espai, per lo tant, l'espai es veu com un camp d'acció format per distàncies, superfícies i energies. Cada grup utilitza d'una manera diferent les característiques de l'espai en funció dels seus

interessos. Cada societat produeix un territori, és a dir, construeix un espai marcat per les creacions i vivències humanes en un moment determinat de la història.

La geografia humana s'imposa gràcies a dos autors, Karl Ritter i Frédéric Ratzel, els quals van oferir dues orientacions: la primera denominada determinista i la segona ambientalista, que convertiren aquesta disciplina en alguna cosa més que la mera descripció d'itineraris. Per una banda, la orientació determinista de Ritter (1836) va insistir en la influència del medi físic en la història dels pobles: el suport natural com és el sòl, el clima o la vegetació, determina les formes d'implantació humana i els nivells de les civilitzacions. Aquesta orientació implica una estreta relació entre la natura i l'home. Per l'altra banda, el naturalista Ratzel (1897) s'interessà per la influència de l'entorn sobre l'home per a avaluar les relacions entre ambdós. La idea principal és que tot ésser viu és producte del medi en el que viu. Aquesta orientació ambientalista estava influïda pels estudis de Darwin sobre l'origen de les espècies i l'evolució, és a dir, tracta l'entorn com a l'element motor d'una evolució en la que només els més aptes poden sobreviure. Tot i això, de seguida es van veure els límits d'aquest ambientalisme, que reduïa les possibilitats humanes a la adaptació al medi i que feia al ésser humà més dependent del medi físic que del medi social.

Davant dels excessos provocats pels enfocaments deterministes i ambientalistes, altres estudiosos, com Vidal de la Blache (1903, 1922) volgueren desenvolupar la tesis del possibilisme. Aquesta tesis afirma que no existeix una necessitat determinada per el medi geogràfic, sinó, sobretot, possibilitats, que l'ésser humà, amo de la seva elecció, podrà o no utilitzar. La naturalesa proposa i l'ésser humà disposa.

D'acord amb tot lo anteriorment dit, l'ésser humà tria l'espai més adequat per a afavorir les seues necessitats vitals, millorar la seva qualitat de vida i fa d'aquest espai el seu món.

3.3 L'espai geogràfic

El geògraf francès Tricart, citat per Dollfus (1975) defineix l'espai geogràfic en el seu sentit més ampli, l'àmbit de l'espai geogràfic és la "epidermis de la Terra", és a dir, la superfície terrestre i la biosfera. Però, altres autors no estigueren d'acord amb aquesta definició com per exemple Gottman que afirmava que l'espai geogràfic és l'espai accessible a l'ésser humà, és aquell que és utilitzat per la humanitat per a la seva existència. D'acord amb aquesta afirmació, quedarien exclosos alguns espais de la Terra, com els deserts i els espais freds i gelats, ja que en aquestes àrees no és possible mantenir unes condicions de vida favorables.

L'economista Perroux, citat per Dollfus (1975) explica que l'espai geogràfic és localitzable i concret. Per una banda, és localitzable ja que tots els punts de l'espai geogràfic es localitzen en la superfície de la Terra i es defineixen per les seues coordenades i per la seva altitud. D'altra banda, l'espai

geogràfic és diferenciat, ja que degut a la seva localització i al joc de les combinacions que presideix la seva evolució, qualsevol element de l'espai i qualsevol forma de paisatge són fenòmens únics que mai s'encontraran estrictament idèntics en cap altra part ni en cap altre moment. Encara que cada punt de l'espai pot ser localitzat, el verdaderament important és la seva situació en relació a un conjunt en el qual s'inscriu i les relacions que manté amb els diversos medis dels quals forma part. Per dir-ho en altres paraules, l'espai geogràfic es forma i evoluciona partint d'uns conjunts de relacions, però aquestes relacions s'estableixen en un marc concret, aquest marc és la superfície de la Terra.

Dollfus (1975) declarava que l'espai geogràfic és canviant i diferenciat, i la seva aparença visible és el paisatge. La faç de la Terra es modifica contínuament. Qualsevol paisatge que reflecteixi una porció de l'espai porta en ell impregnades les senyals d'un passat més o menys llunyà. És com un palimpsest en el que l'anàlisi de les herències permet refer les seves evolucions. L'espai geogràfic està impregnat d'història, i per això es diferencia dels espais econòmics, que quasi sempre deixen de costat la profunditat històrica.

L'espai geogràfic es presenta com el suport d'uns sistemes de relacions. Algunes d'aquestes relacions es determinen a partir dels elements del medi físic i les altres procedeixen de les societats humanes que ordenen l'espai en funció de la densitat de població, de l'organització social i econòmica i del nivell de les tècniques.

La originalitat d'una part de l'espai terrestre s'expressa per la seva "fisonomia" amb un estil particular d'organització espacial nascut de la unió de la naturalesa i de la història; en altres paraules, allò que anomenarem paisatge. Vidal de La Blache ha posat al servici d'aquesta nova noció el seu art incomparable de la descripció, que sap –mitjançant l'elecció dels detalls típics, per la habilitat de la generalització, pel resum de certes comparacions– oferir un quadre evocador i precís d'aquests "éssers geogràfics" que són els paisatges. (Juillard, Région et régionalisation)

La descripció és indispensable per a l'explicació geogràfica. La descripció valora, classifica i ordena els elements del paisatge que són motiu d'anàlisi. A més a més, permet plantejar els problemes i buscar les relacions entre les combinacions. En l'anàlisi de l'espai geogràfic es parteix d'allò que està present, d'allò que és visible, per a examinar la importància de les herències i la velocitat de les evolucions, per a desxifrar els sistemes que són les estructures que actuen sobre l'espai.

3.3.1 La percepció de l'espai geogràfic

Bailly i Beguin (1992) evidencien que ningú pot conèixer cap altre espai que no sigui el percebut. Entre l'espai que una persona vol conèixer i l'espai mateix s'interposen el filtre de la pròpia personalitat (aprenentatge, cultura, psicologia...) i el del seu voltant (una barrera muntanyosa, una

elevada densitat de població...). L'estudi dels espais percebuts és fonamental per a la comprensió de les conductes espacials.

Tots els individus perceben de forma directa el seu lloc de residència, de treball, de compres i d'oci. Però, per el contrari fora d'aquests sectors l'individu aprèn pitjor el medi que només es representa indirectament a través de la informació rebuda dels mitjans de comunicació o de les relacions personals. Així, resulta una imatge sectorial de la ciutat que correspon als barris coneguts, units per fluxos visuals lineals que corresponen als eixos de desplaçament. En relació amb aquest coneixement de l'entorn (l'espai viscut en el que tot individu té una vida activa i afectiva) totes les persones es forgen un mapa mental.

Moles i Rohmer (1972) realitzaren una tipologia més global del propi espai, denominada les closques de l'home, basada sobre la idea de l'apropiació de l'espai: «Tota societat busca dominar el seu espai o territori en funció d'un estat preferit de vincles socials... »

Moles i Rohmer (1972) desenvoluparen huit nivells entre el jo i el món:

- ❖ el propi cos
- ❖ el gest immediat que forma l'esfera d'extensió del cos
- ❖ l'esfera visual aconseguida per l'ull (una habitació, per exemple)
- ❖ l'espai refugi, domini de l'apropiació familiar (com el domicili)
- ❖ el domini col·lectiu familiar (com el barri)
- ❖ la ciutat central, el lloc d'interacció
- ❖ la regió, l'espai en el que l'home pot anar i vindre en menys d'un dia
- ❖ l'espai dels projectes, on allò desconegut engendra la idea de la aventura.

Dollfus (1975) explica que l'espai geogràfic és un espai percebut i sentit pels individus tant en funció dels seus sistemes de pensament com de les seves necessitats. A la percepció de l'espai real – camp, aldea, ciutat– s'afegeixen o es combinen uns elements irracionals, mítics o religiosos. Cada grup humà té una percepció pròpia de l'espai que ocupa. El significat de l'espai canvia segons els individus i les seves funcions, i també segons les èpoques.

3.4 Ciutat

Zárata (1991) afirma que la ciutat no es només un fet objectiu, format pel paisatge, funcions urbanes i característiques de població, sinó que fonamentalment és un espai viscut, sentit, valorat i percebut de forma diferent pels individus, a través de representacions mentals i d'impressions individuals i col·lectives.

Dollfus (1975) diu que l'espai urbà és la superfície ocupada per les ciutats o al menys allò que es necessita per al funcionament intern de la aglomeració, i comprèn les superfícies edificades, la ret

viària urbana, les implantacions d'empreses industrials i de transports i d'oci immediatament accessibles al ciutadà.

El geògraf Derruau citat per Dollfus (1975) indica que, encara que la noció de ciutat cadascú dels individus la veiem clara, és difícil donar d'ella una definició que sigui precisa en els seus termes i que al mateix temps abasti la gran varietat de les aglomeracions considerades com urbanes. Quasi sempre la noció d'aglomeració contínua, de teixit sòlidament construït i de convergència de les rets (carreteres, vies de ferrocarril, canalitzacions d'aigua, rets telefòniques, elèctriques, etc.).

Dollfus (1975) assenyala que l'espai urbà és tan divers com l'espai rural, primerament com a conseqüència de la varietat dels tipus de ciutats i dels medis geogràfics i històrics on s'hi troben. Per la disposició dels seus barris, les successives utilitzacions del seu emplaçament, i per la seva localització, la ciutat és el reflex d'una història i la figuració en l'espai d'una evolució econòmica i social.

El paisatge urbà és obra de l'home i el seus barris reflecteixen a la perfecció la composició social, i inclús ètnica o religiosa, de la població urbana. Tots coneixem en la gran ciutat els barris "populars" i els distingim dels que estan reservats als més afortunats elements d'una ciutat. En les ciutats en les quals la seva composició ètnica i a voltes religiosa està diversificada, assistim quasi sempre a una distribució dels barris en funció de les ètnies o dels orígens nacionals.

Segons Lynch (1960) citat per Zárata (1991), la imatge mental de la ciutat s'elabora i organitza a partir de cinc elements singulars del paisatge: sendes, vores, districtes, nodes i fites. La claredat de les ciutats, variables d'unes a altres, depèn de l'existència d'aquests elements i de la facilitat amb la que es poden reconèixer.

- ❖ Sendes: vies o camins que segueix qualsevol observador, poden ser carrers. Per a moltes persones, les sendes són els elements principals de la ciutat.
- ❖ Nodes: són punts estratègics de la ciutat, llocs de confluència de circulació, poden ser estacions de ferrocarril o places.
- ❖ Barris: constitueixen espais urbans ben diferenciats mentalment per l'observador, gràcies a l'existència de característiques peculiars dins del conjunt de la ciutat.
- ❖ Fites: són elements del paisatge fàcilment visibles, que la majoria dels habitants de la ciutat utilitzen com a punts de referència i guia. Poden ser torres, esglésies, l'edifici de l'ajuntament, un monument.
- ❖ Vores: són elements lineals no utilitzats com sendes que separen espais diferenciats morfològicament o socialment. En uns casos són límits físics, com línies de ferrocarril, muralles, rius, etc. I en uns altres casos, són límits percebuts, com àrees residencials de característiques socials concretes o zones de por.

Segons el dissenyador i arquitecte Appleyard (1970) citat per Zárata (1991), explica que els mapes cognitius que els individus elaboren, poden ser classificats en dos grans tipus d'acord amb la seva precisió i tipus d'element emfatitzat. Per una banda, poden ser seqüencials aquells que destaquen

elements lineals per on es circula, com carreteres o carrers. Per l'altra banda, poden ser estructurals aquells que valoren més els components espacials, com les construccions destacades, fites i barris.

4.METODOLOGIA

Aquest treball d'investigació té com a objectiu descobrir com veuen i senten els més petits el poble de Torreblanca. Per això, es decideix passar una enquesta als nens del CEIP Torreblanca.

En un primer moment la intenció era fer una evolució de la imatge que tenen els xiquets i xiquetes sobre el poble, des dels alumnes de tres anys d'infantil fins als alumnes de 12 anys de sisè de primària. D'aquesta manera la població per a enquestar era de més de 400 alumnes, a més a més als alumnes d'Infantil, 1r i 2n de primària se'ls demanaria també un dibuix de la part del poble que més els agrada del poble i un altre de la part que menys els agrada. Aleshores, la feina per a examinar cada enquesta i analitzar els dibuixos era molt superior al temps real que es podia dedicar per a fer-ho.

Finalment, es va decidir agafar com a població d'estudi a dues classes de cinquè i altres dues de segon de primària. Els motius pels quals es va fer aquesta elecció són en primer lloc, perquè durant la meua estada de pràctiques en el CEIP Torreblanca, vaig estar en la classe de cinquè B i en la classe de cinquè C, però en aquesta última només estava una hora diària impartint l'assignatura de Llengua valenciana. I en segon lloc, es va decidir passar una altra enquesta a un dels nivells inferiors per a poder veure les diferències i les diferents imatges que tenen del poble depenent de l'edat. Com es volia aconseguir un contrast entre els nivells elegits, ens vam fixar amb els dos primers cursos i finalment es va decidir passar-la als alumnes de segon de primària, ja que en el segon curs ja saben llegir i escriure i en primer encara no.

Els alumnes tenen les següents característiques:

- ❖ L'alumnat de segon de primària té entre 7 i 8 anys depenent del mes en que van néixer. Hi ha un total de 36 alumnes que han realitzat l'enquesta.
- ❖ L'alumnat de cinquè de primària tenen entre 11 i 12 anys, depenent del mes en que van néixer i de si han repetit alguna vegada curs. Hi ha un total de 36 alumnes que han realitzat l'enquesta.

Pel que fa a l'enquesta, n'hi ha de dos tipus per una banda, la que va destina a cinquè de primària té un total de 14 preguntes i en algunes han de pensar i raonar una mica més. (Vegeu l'annex 1, pàg. 22) D'altra banda, l'enquesta destinada a segon de primària consta de 9 preguntes i el vocabulari està adaptat per a que siguin capaços d'entendre correctament les preguntes i no causar-los confusió. (Vegeu l'annex 2, pàg. 23)

Per a confeccionar el qüestionari he agafat com a model algunes preguntes que apareixen en l'article *Mapa emocional de Segovia*.

Abans de passar l'enquesta als alumnes, en primer lloc es va demanar permís a la direcció del CEIP Torreblanca per a fer-ho i no van posar cap impediment, ja que és totalment anònim, no són preguntes compromeses, ni contenen cap tipus de contingut perillós. Seguidament, es va parlar amb els tutors de les quatre classes i tampoc van posar cap impediment i van oferir moltes facilitats.

L'enquesta es va fer durant els dies 14 i 15 d'abril, es va tardar entre 10 i 15 minuts en contestar a totes les preguntes individualment. El procediment va ser el següent, en primer lloc es va explicar als alumnes de què tractava el qüestionari i seguidament es van llegir i explicar les preguntes. No es va posar cap exemple per a evitar que es pogueren copiar. Es va realitzar primerament a les classes de cinquè el dia 5 d'abril, en concret primer el va respondre la classe de cinquè C i seguidament la classe de cinquè B. Per últim, el dia 6 d'abril va ser el torn dels alumnes de segon A en primer lloc, seguits de segon B.

5.RESULTATS

Els resultats obtinguts en els qüestionaris han sigut molt diversos, seguidament farem un anàlisi d'aquells resultats més rellevants. Compararem entre 2n i 5è els tres primers resultats més elevats de les preguntes que tenen en comú. El qüestionari de 2n té un total de 9 preguntes, aquestes nou també les té el qüestionari de 5è i a més compta amb 5 preguntes més, de manera que el qüestionari de 5è té un total de 14 preguntes. Les qüestions estan redactades de manera diferent per als dos nivells, per als alumnes de 2n hem utilitzat un llenguatge més senzill adaptat als seus coneixements.

En la primera qüestió *2 sons agradables* (5è) i *1 so agradable* (2n), encara que en 5è tenien que respondre 2 sons i en 2n 1 so només, els resultats han sigut pareguts. La resposta més repetida en els dos cursos ha sigut *els pardals*. En 5è han sigut 20 alumnes els que han posat pardals i en 2n han sigut 22 alumnes. El segon resultat també ha sigut comú en les dos classes, el segon so preferit pels alumnes de 5è i 2n és *les campanes de l'església*. En 5è han sigut 18 alumnes els que van respondre les campanes de l'església i en 2n han sigut 7 alumnes. El tercer resultat més elevat d'aquesta pregunta ha variat prou, ja que a 13 alumnes de 5è els agrada *el soroll de les ones de la mar* i a 3 alumnes de 2n els agrada *la banda de música del poble*. Es poden veure la resta de resultats de 5è en el gràfic 1 de l'annex 3 (pàg. 24) i els resultats de 2n en el gràfic 15 de l'annex 10 (pàg. 31).

Quant a la segona qüestió *2 sons desagradables* (5è) i *1 so desagradable* (2n), el resultats també han sigut pareguts. La resposta més repetida ha siguda *els cotxes* en 5è han contestat aquesta resposta 22 alumnes i en 2n també 22 alumnes. La segona resposta més repetida *els crits*, coincideix en els dos cursos, en 5è han contestat 12 alumnes aquesta resposta i en 2n 5. La tercera resposta més elevada en 5è ha sigut *el camió de les escombraries* i ho han contestat 8 alumnes. En canvi, en 2n la tercera resposta ha sigut *el tractor* i ho han contestat 4 alumnes. La resta de resultats de 5è es poden veure en el gràfic 2 de l'annex 3 (pàg. 24) i els de 2n en el gràfic 16 de l'annex 10 (pàg. 31).

Pel que fa a la tercera pregunta *1 vista relaxant del poble*, aquesta només la van tindre els alumnes de 5è, i els tres resultats més elevats van ser en primer lloc *la platja* (16 alumnes), en segon lloc *vistes del poble des de les muntanyes* (8 alumnes) i en tercer lloc *el Prat* (5 alumnes). (Vegeu el gràfic 3 en l'annex 4 pàg. 25).

En la quarta pregunta de l'enquesta *1 vista estressant*, aquesta només la van respondre els alumnes de 5è, i els tres resultats més elevats van ser en primer lloc *les deixalles i excrements d'animals* (12 alumnes), en segon lloc *els cotxes* (8 alumnes) i en tercer lloc *les cases abandonades* (4 alumnes). (Vegeu el gràfic 4 en l'annex 4 pàg. 25)

La cinquena pregunta només la van contestar els alumnes de 5è, *Alguna cosa que Torreblanca tenia i ara ja no té, i trobes a faltar*, la meitat exacta dels alumnes van respondre *la font antiga de l'església* (18 alumnes) és el resultat més elevat. En segona posició trobem *l'olivera de la plaça* (6

alumnes) i en tercera posició *l'edifici Prados II de la platja* (4 alumnes). Aquest edifici estava a primera línia de la platja de Torrenostra i el van tenir que derruir perquè degut a una fallada generalitzada en la fonamentació començaren a eixir unes esquerdes en les parets i estava en risc d'ensorrament. Cal destacar un resultat que han contestat 2 alumnes, troben a faltar *l'espai joc* era una sala que s'encontrava dins de la biblioteca municipal on els xiquets i xiquetes podien jugar. (Vegeu el gràfic 5 en l'annex 5 pàg. 26)

La sisena pregunta la van respondre els dos nivells, em 5è es va preguntar: *Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que no t'agrada* i en 2n *Què és lo que menys t'agrada del poble o dels seus voltants?*. En primer lloc, el que menys els agrada als alumnes de 5è són *les cases abandonades* (11 alumnes) i el que menys els agrada als alumnes de 2n són *els excrements d'animals* (9 alumnes). En segon lloc, als alumnes de 5è el que menys els agrada és *el col·legi* (6 alumnes) i als alumnes de 2n *els carrers sense llum* (7 alumnes). En tercer lloc, als estudiants de 5è no els agrada *les deixalles* (5 alumnes) i als alumnes de 2n *el soroll per la nit* (6 alumnes). Per a veure la resta de resultats vegeu el gràfic 6 de l'annex 5 pàg. 26 i el gràfic 18 de l'annex 11 pàg. 32.

Quant a la setena pregunta, la van contestar els dos cursos. D'una banda, la pregunta formulada per a 5è fou: *Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que et fa feliç* i d'altra banda la qüestió destinada per a 2n fou: *Què és lo que més t'agrada del poble o dels seus voltants?*. En primer lloc, els alumnes de 5è van contestar que allò que més feliç els fa és *la platja* (7 alumnes) i els alumnes de 2n allò que més els agrada és *el parc* (8 alumnes). En segon lloc, allò que més feliç fa els estudiants de 5è és *el camp de futbol* (7 alumnes) aquest resultat està empatat amb el primer. I per als alumnes de 2n, allò que més els agrada és *la platja* (7 alumnes). En tercer lloc, als alumnes de 5è els fa feliços *el Prat* (6 alumnes) i als alumnes de 2n *la plaça* (4 alumnes). Per a veure els resultats de 5è vegeu el gràfic 7 en l'annex 6 pàg. 27 i els de 2n en el gràfic 17 en l'annex 11 pàg. 32.

La vuitena qüestió només anava destinada als alumnes de 5è i fou la següent: *Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que canviaries, per què?* El resultat que es troba en primera posició és *el Prat perquè està descuidat* (12 alumnes), en segona posició *el col·legi perquè és antic* (10 alumnes) i en tercera posició *les cases abandonades* (5 alumnes). (Vegeu el gràfic 8 en l'annex 6 pàg. 27)

Pel que fa a la novena pregunta, aquesta també anava destinada únicament als alumnes de 5è i deia: *Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que conservaries*. En primer lloc, els alumnes de 5è conservarien *la platja* (7 alumnes). El segon i el tercer lloc estan empatats amb 6 alumnes cadascun que conservarien *el calvari* i *el Prat*. (Vegeu el gràfic 9 en l'annex 7 pàg. 28)

En la desena qüestió, se'ls va preguntar als dos cursos *Quina part del poble et produeix por?* En primer lloc, els dos nivells van respondre el mateix els alumnes de 5è i de 2n tenen por *als carrers sense llum* (10 alumnes de 5è i 13 alumnes de 2n). En segon lloc, els alumnes de 5è li tenen por al

Calvari sense llum (8 alumnes) i els alumnes de 2n al *cementiri* (7 alumnes). En tercer lloc, els alumnes de 5è tenen por al *cementiri sense llum* (5 alumnes) i els alumnes de 2n a *les cases abandonades* (5 alumnes). Cal destacar que en aquest gràfic sobretot els alumnes de 5è li tenen por a llocs sense llum, la qual cosa significa que hi ha prou llocs en el poble on falta llum o les bombetes estan trencades. (Vegeu el gràfic 10 en l'annex 7 pàg. 28 i el gràfic 19 en l'annex 12 pàg. 33)

L'onzena pregunta anava destinada als dos nivells i deia: *Quina part del poble et produeix tranquil·litat?* En la primera categoria, als alumnes de 5è es produeix tranquil·litat *la platja* (10 alumnes) i als alumnes de 2n *casa pròpia* (11 alumnes). En la segona categoria, als alumnes de 5è els produeix tranquil·litat *el Prat* (7 alumnes) i als alumnes de segon *la platja* (9 alumnes). En tercera categoria, els alumnes de 5è estan tranquils a *la plaça* (5 alumnes) i els alumnes de 2n a *les muntanyes* (6 alumnes). (Vegeu el gràfic 11 de l'annex 8 pàg. 29 i el gràfic 20 de l'annex 12 pàg. 33)

La dotzena qüestió, també destinada a ambdós cursos i la pregunta fou: *Quina cosa bona té Torreblanca?* En primera posició, als alumnes de 5è els pareix bo que Torreblanca sigui *un poble menut i tranquil* (12 alumnes) i als alumnes de 2n els pareix que Torreblanca té de bo *les muntanyes* (9 alumnes). En segona posició els alumnes de 5è diuen que el poble té de bo *la platja* (7 alumnes) i els alumnes de 2n diuen que la segona cosa bona és *el col·legi* (5 alumnes). En tercera posició, els alumnes de 5è pensen que la tercera cosa bona del poble és *el Prat* (5 alumnes) i els alumnes de 2n pensen que és *la platja* (5 alumnes). (Vegeu el gràfic 12 de l'annex 8 pàg. 29 i el gràfic 21 de l'annex 13 pàg. 34)

La tretzena pregunta, formulada per als dos nivells deia: *Quina cosa roïna té Torreblanca?* En primer lloc, els alumnes de 5è respongueren que allò que té de dolent Torreblanca és *la gent que no aprecia el Prat ni la platja* (9 persones) i els alumnes de 2n *poques coses per als xiquets i xiquetes* (8 alumnes). Cal destacar la gran importància que alguns xiquets de cinquè li donen al Prat i a la platja, açò indica que els més menuts se n'adonen de la rellevància que tenen aquests espais naturals per al poble i per a la vida. En segon lloc, als alumnes de 5è els sembla dolent *les cases abandonades* (7 alumnes) i als alumnes de 2n *els lladres* (7 alumnes). En tercer lloc, els alumnes de 5è digueren que a Torreblanca *li falten llocs per als xiquets i xiquetes* (5 alumnes) i els alumnes de 2n afirmaren que al poble *li sobren cases abandonades* (6 alumnes). (Vegeu el gràfic 12 e l'annex 9 pàg. 30 i el gràfic 22 en l'annex 13 pàg. 34)

Finalment, la catorzena i última pregunta fou destinada als dos cursos i preguntava: *Si vingués una persona nova al poble, quina part del poble o dels seus voltants li ensenyaries en primer lloc?* En primera posició, els alumnes dels dos nivells coincidiren i el primer lloc que li ensenyarien a una persona forastera seria *la platja* (9 alumnes de 5è i 15 alumnes de 2n). En segona posició, els alumnes de 5è mostrarien *el Prat* (6 alumnes) i els alumnes de 2n *la plaça* (6 alumnes). En tercera

posició, els alumnes d'ambdós cursos coincideixen i ensenyarien *el col·legi* (5 alumnes de 5è i 5 alumnes de 2n). (Vegeu el gràfic 14 de l'annex 9 pàg. 30 i el gràfic 23 de l'annex 14 pàg. 35)

6. DISCUSSIÓ I/O CONCLUSIONS

Com s'explica en l'apartat 2 la justificació, el meu propòsit era crear un mapa emocional de Torreblanca. En un primer moment es pretenia realitzar una enquesta a tots els alumnes del CEIP Torreblanca i també demanar-los un dibuix, ja que mitjançant els dibuixos es poden veure més clarament els sentiments i són més directes ja que dibuixen allò que senten. Malgrat tot, degut a la gran quantitat d'enquestes que es tenien que analitzar es va decidir centrar-se en dos cursos 2n i 5è com ja s'ha explicat en l'apartat 4 la metodologia.

La part central d'aquest treball ha estat realitzar les enquestes als alumnes, analitzar-les i classificar-les. Per una banda, en el moment en que se'ls va donar als alumnes l'enquesta, hi va haver diferents reaccions. Quan als alumnes de 5è C se'ls va explicar de què tractava l'enquesta i per a què anava a servir, la seua reacció no va ser molt bona. Alguns dels comentaris que van fer van ser: *És un rotllo parlar del poble. No m'agrada el poble. És molt avorrit. Jo no sé que dir, aquest poble no te res de profit.* En canvi, els alumnes de 5è B van tindre una reacció totalment diferent, quan se'ls va explicar de què tractava i per a què anava a servir, la seua reacció va ser molt positiva, se'ls va notar que estaven il·lusionats i estaven ansiosos per respondre les preguntes. Alguns dels comentaris que van fer van ser: *De veritat puc posar lo que a mi em sembla? Este poble és molt tranquil però la gent és molt festera i bona. Podem presumir de platja.* D'altra banda, quan es va explicar el qüestionari als alumnes de 2n les seues reaccions van ser totes positives, estaven contents i orgullosos de que és feren preguntes del seu poble, alguns dels comentaris van ser: *Torreblanca és famosa per la platja i perquè ix en enquestes. Lo millor és la plaça. Per què ens preguntes a nosaltres si només som uns xiquets xicotets?* Amb aquestes reaccions, podem extraure que els xiquets i xiquetes en general no estan gens acostumats a que se'ls demani la seua opinió. Es deuria fer molt a sovint, ja que els més petits són quasi sempre sincers i diuen allò que pensen directes i sense filtres.

A l'hora d'analitzar i classificar els resultats, pot ser haguera sigut convenient fer menys preguntes als alumnes de 5è. També, podria ser adequat preguntar només 1 so agradable i 1 so desagradable en lloc de dos de cada tipus, com bé s'ha fet en el qüestionari de 2n. En canvi, seria interessant afegir al qüestionari de 2n les preguntes d'una vista relaxant i una altra d'estressant. A més a més, haguera sigut interessant demanar-los dos dibuixos, un d'allò que més els agrada del poble i un altre d'allò que menys els agrada i d'aquesta manera eliminar les dos preguntes a les que fan referència.

Amb els resultats analitzat, podem concloure per majoria que el so més agradable del poble són els pardals i les campanes de l'església i el so més desagradable és el dels cotxes. Als alumnes els relaxa la platja i el prat i són aquest llocs els que conservarien i es queixen de que estan descuidats. També, troben a faltar la font antiga de l'església i l'olivera que hi havia a la plaça, la qual cosa ens indica que als xiquets i xiquetes de Torreblanca no els molestava ni la font ni l'olivera i a dia d'avui la troben a faltar i encontren la plaça de l'església buida i massa moderna. La majoria dels alumnes

enquestats afirmen que no els agrada els llocs sense llum, tampoc els agrada les cases abandonades ni els excrements d'animals per les voreres i carrers. Però en canvi, estan contents de que Torreblanca sigui un poble menut i tranquil i que estigui rodejat de natura que caldria cuidar i netejar per a que així durarà per sempre.

Per últim, aquest treball es podria ampliar fent l'enquesta a tots el CEIP de Torreblanca i d'aquesta manera es veuria una clara evolució dels interessos dels alumnes, dels seus sentiments i prioritats. Aquesta proposta es podria realitzar en un futur proper i donaria grans fruits, ja que els nens a través dels seus ulls ens proporcionen una informació que els adults ignorem o volem ignorar. Com s'ha explicat en la justificació, els resultats d'aquest mapa emocional podria ser molt beneficiós per al poble ja que, per una banda es podrien conèixer els interessos dels més petits i cal tenir-los en compte ja que ells també són habitants d'aquesta localitat, i d'altra banda, observant els resultats obtinguts es podrien canviar, millorar o modificar algunes zones del poble. I com a part final del treball, el resultat d'aquest seria molt interessant presentar-lo a l'Ajuntament per a deixar constància de les demandes i necessitats dels més petits.

“Una ciutat bona per a la infància és una ciutat bona per a totes les persones.” (Sintes, 2009)

7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- BAILLY, A. (1979). *La percepción del espacio urbano*. Madrid: Grafias LAVIN (Colección Nuevo Urbanismo).
- BAILLY, A., & BEGUIN, H. (1992). *Introducción a la geografía*. Barcelona: Masson (colección de Geografía).
- BUZAI, G. (2011). *La construcción de mapas mentales mediante apoyo geoinformático. Desde las imágenes perceptivas hacia la modelización digital*. Argentina: Universidad Nacional de Luján.
- DOLLFUS, O. (1975). *El espacio geogràfico*. Vilassar de Mar (Barcelona): Oikos-tau (Colección ¿Qué sé?).
- LINDON, A et al (2010). *Los giros de la Geografía Humana. Desafíos y horizontes. Rubí (Barcelona): Anthropos Editorial*.
- MILLÁN, M. (2004). *La geografía de la percepción: una metodología de análisis para el desarrollo rural*. Murcia: Papeles de Geografía.
- ORTEGA, J., ARANGO, J., NOGUÉ, J., ALBET, A., MÉNDEZ, R., NEL·LO, O., MUÑOZ, F., ... NAREDO, J.M. (2007) *Geografía humana, procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado*. ROMERO, J. (Coord.) (2ª Ed.) Barcelona: Editorial Ariel, S.A.
- PERALTA, D. (2014). Mapeando la identidad. Cartografías artístico-sociales en contextos urbanos multiculturales. *Revista de Estudios Globales y Arte Contemporáneo*, Vol 2.(1), 163-189.
- PLANS, P, & FERRER, M. (1984) *Geografía física y geografía humana*. Barañáin (Pamplona): Ediciones Universidad de Navarra, S.A. (EUNSA).
- RAMIRO, E. P. (2002). La ciutat per tothom (idees per a treballar la ciutat). *Escola Catalana* 391, pp 34-37.
- SINTES, M. (2005, noviembre). Mapa emocional de Segovia. *Cuadernos de Pedagogía*, 351, 28-31.
- TIBADUIZA, O. (2009). La construcción del concepto de espacio geográfico a partir del comportamiento y la percepción. *Tiempo y espacio*, Año 20Vol.,2e, 25-44.
- ZÁRATE, A. (1991) *El espacio interior de la Ciudad*. Madrid: Editorial Síntesis (Colección espacios y sociedades. Serie general, 12).

WEBGRAFÍA

www.lacittadeibambini.org

www.mecd.gob.es

www.nodo50.org

www.icbf.gov.co

www.ub.edu

www.researchgate.net

8. ANNEXOS

Annex 1: Qüestionari per a cinquè de Primària

QÜESTIONARI SOBRE EL POBLE DE TORREBLANCA I ELS SEUS VOLTANTS

Aquest qüestionari és totalment anònim. Amb ell, es pretén valorar i analitzar quines són les qualitats que posseeix el poble de Torreblanca i els seus voltants. Entenem els voltants com tot allò que forma part del municipi, com el prat Cabanes- Torreblanca o la platja.

Edat:

Respon:

- 2 sons AGRADABLES del poble:
- 2 sons DESAGRADABLES del poble:
- 1 vista relaxant:
- 1 vista estressant:
- Alguna cosa que Torreblanca tenia i ara ja no té, i trobes a faltar:
- Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que no t'agrada:
- Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que et fa feliç:
- Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que canviaries, per què?
- Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que conservaries:
- Quina part del poble et produeix por?
- Quina part del poble et produeix tranquil·litat?
- Quina cosa bona té Torreblanca?
- Quina cosa roïna té Torreblanca?
- Si vingués una persona nova al poble, quina part del poble o dels seus voltants li ensenyaries en primer lloc?

QÜESTIONARI SOBRE EL POBLE DE TORREBLANCA I ELS SEUS VOLTANTS

Aquest qüestionari és totalment anònim. Amb ell, es pretén valorar i analitzar quines són les qualitats que posseeix el poble de Torreblanca i els seus voltants. Entenem els voltants com tot allò que forma part del municipi, com el prat Cabanes- Torreblanca o la platja.

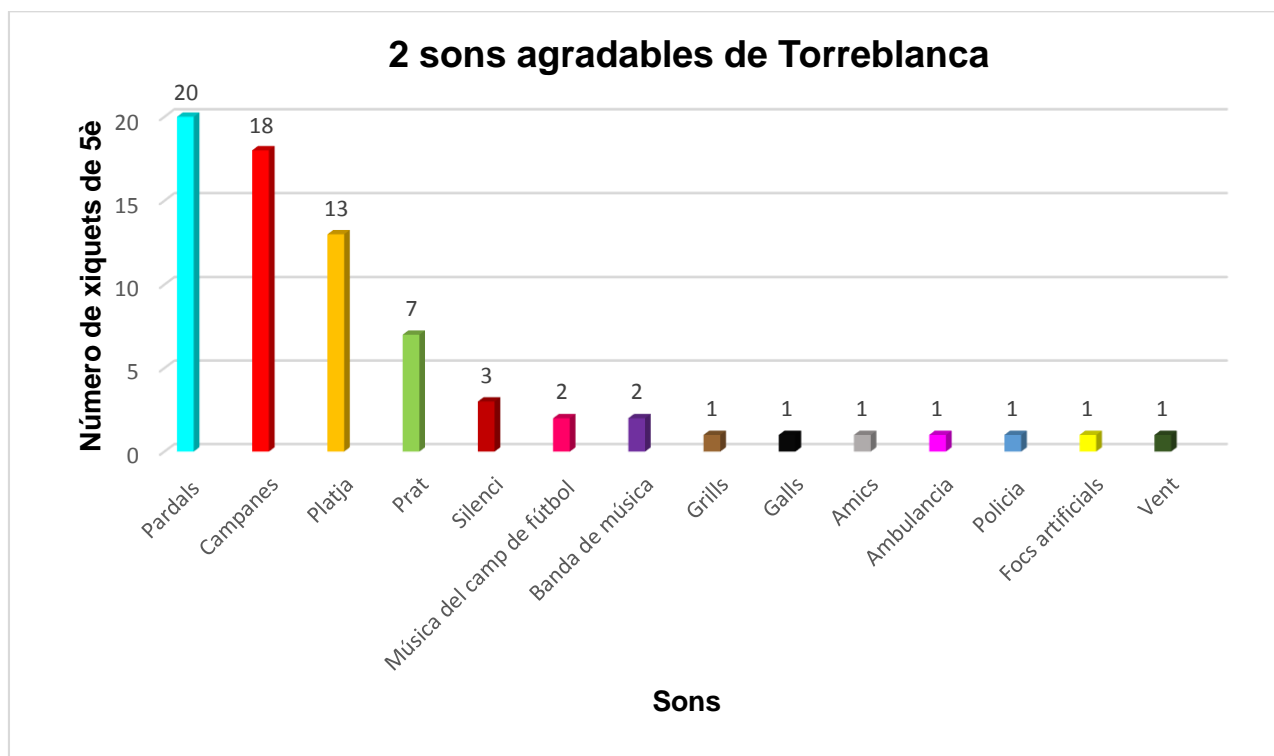
Edat:

Respon:

- 1 so AGRADABLE del poble:
- 1 so DESAGRADABLE del poble:
- Què és lo que més t'agrada del poble o dels seus voltants?:
- Què és lo que menys t'agrada del poble o dels seus voltants?:
- Quina part del poble et produeix por?
- Quina part del poble et produeix tranquil·litat?
- Quina cosa bona té Torreblanca?
- Quina cosa roïna té Torreblanca?
- Si vingués una persona nova al poble, quina part del poble o dels seus voltants li ensenyaries en primer lloc?

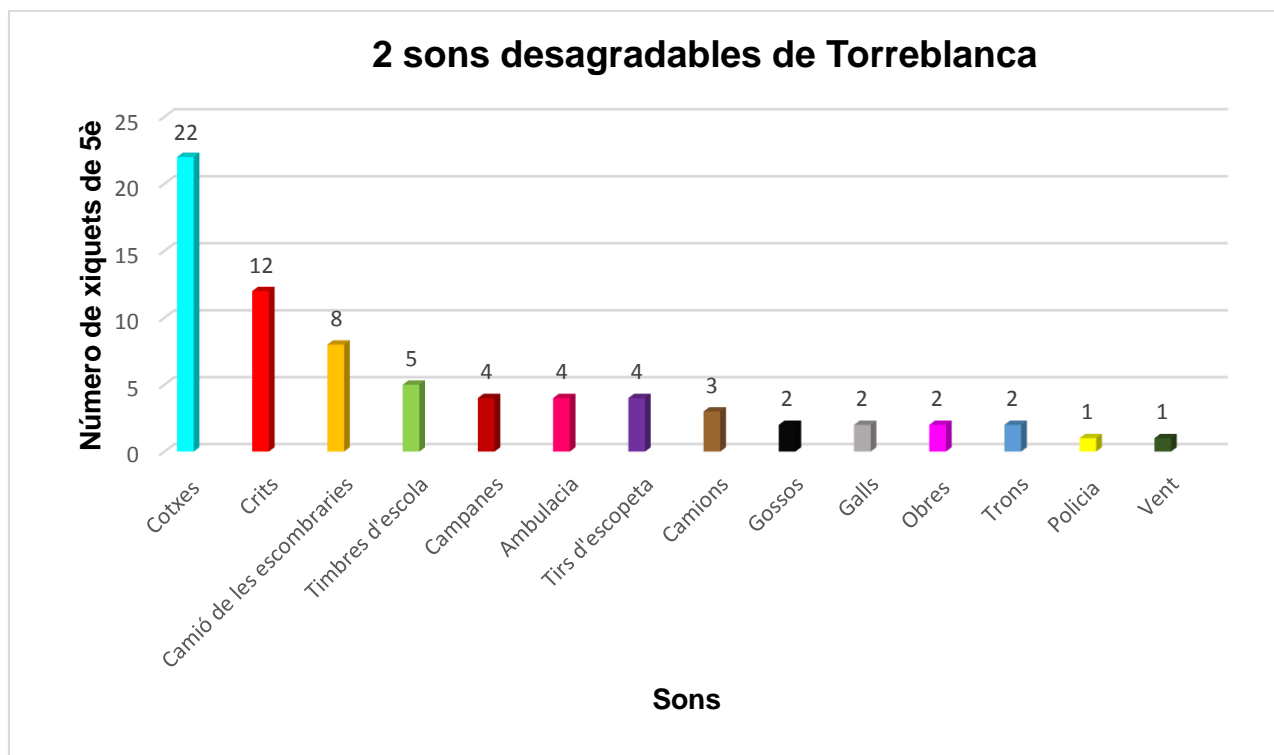
Annex 3: Gràfics de barres 5è de primària

Gràfic 1

Respostes dels alumnes de 5è a la pregunta: 2 sons agradables del poble.

Gràfic 2

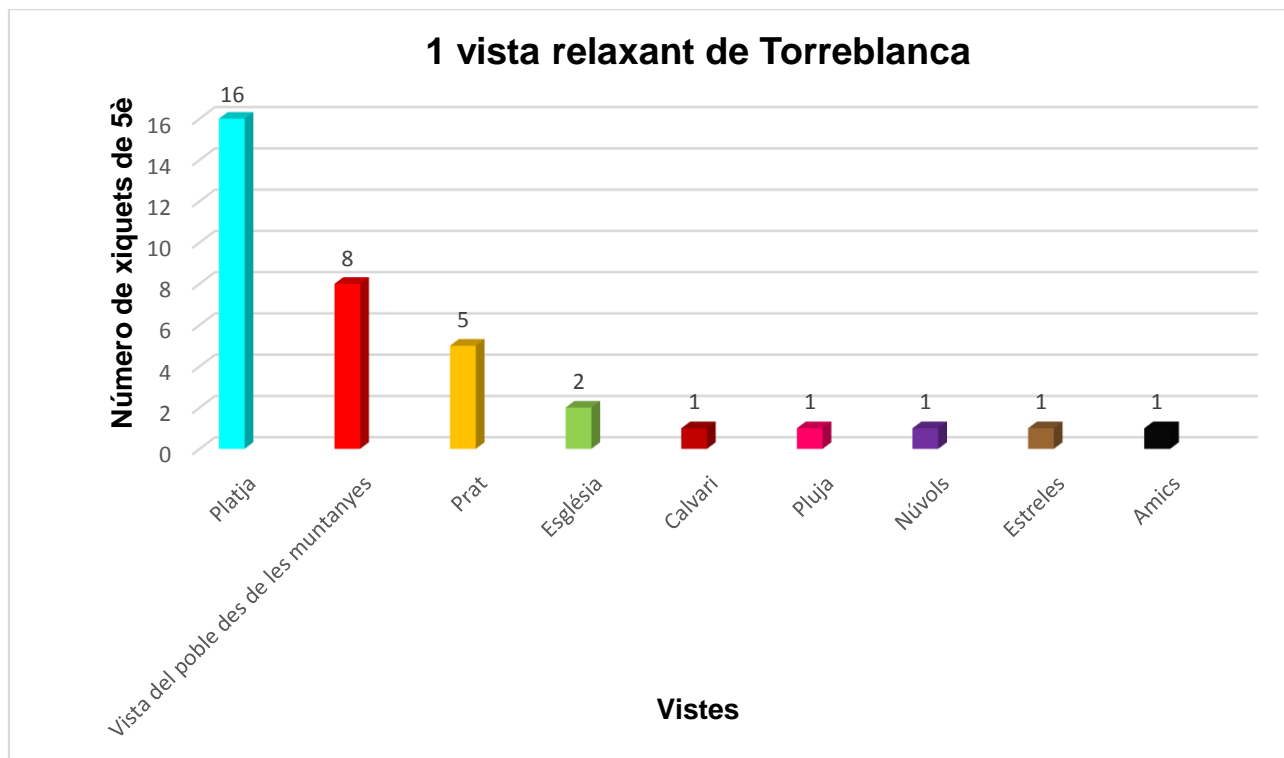

Respostes dels alumnes de 5è a la pregunta: 2 sons desagradables del poble.

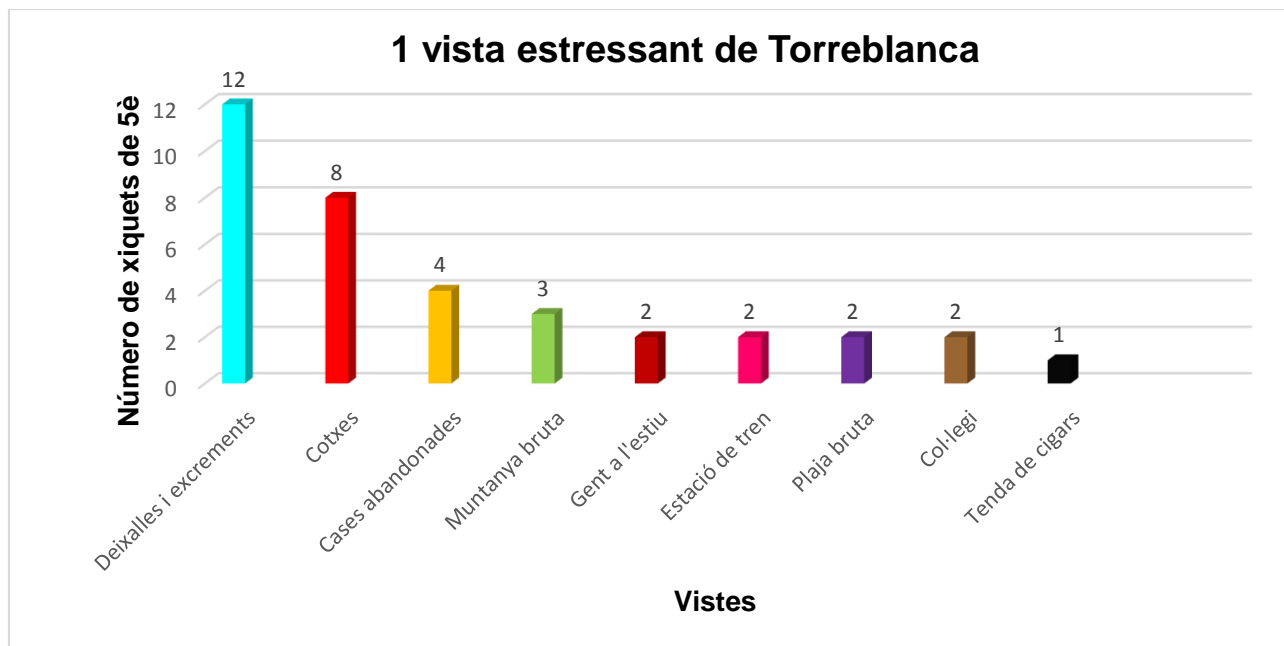
Annex 4: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 3

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: 1 vista relaxant del poble.

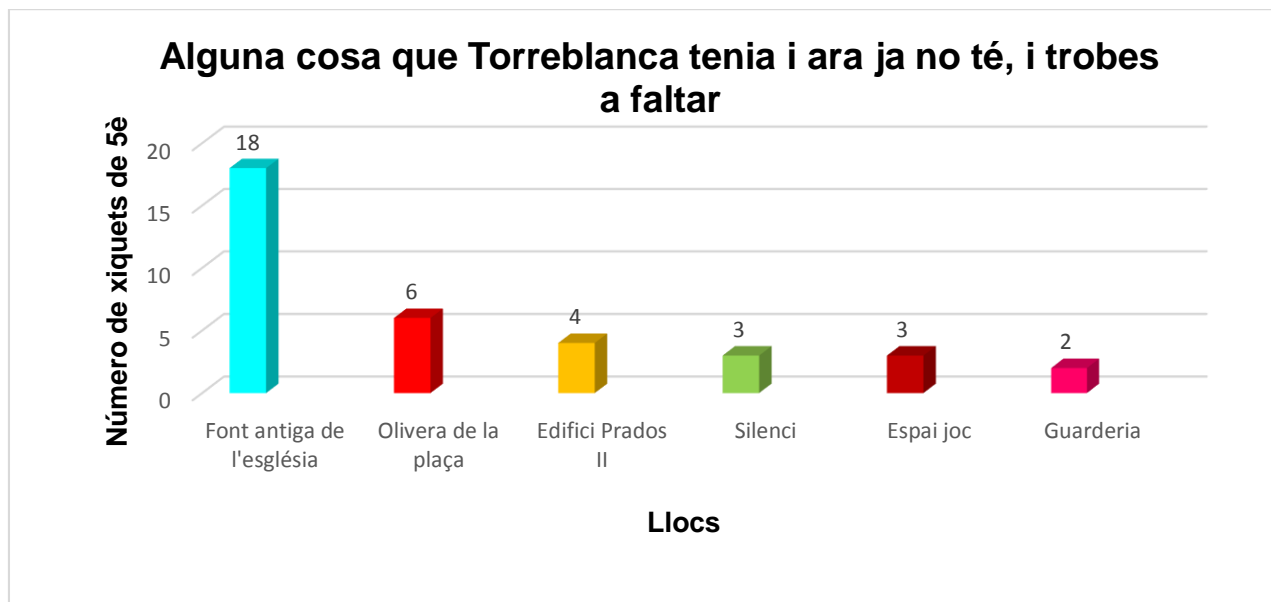
Gràfic 4

Respostes dels alumnes de 5è a la pregunta: 1 vista estressant del poble.

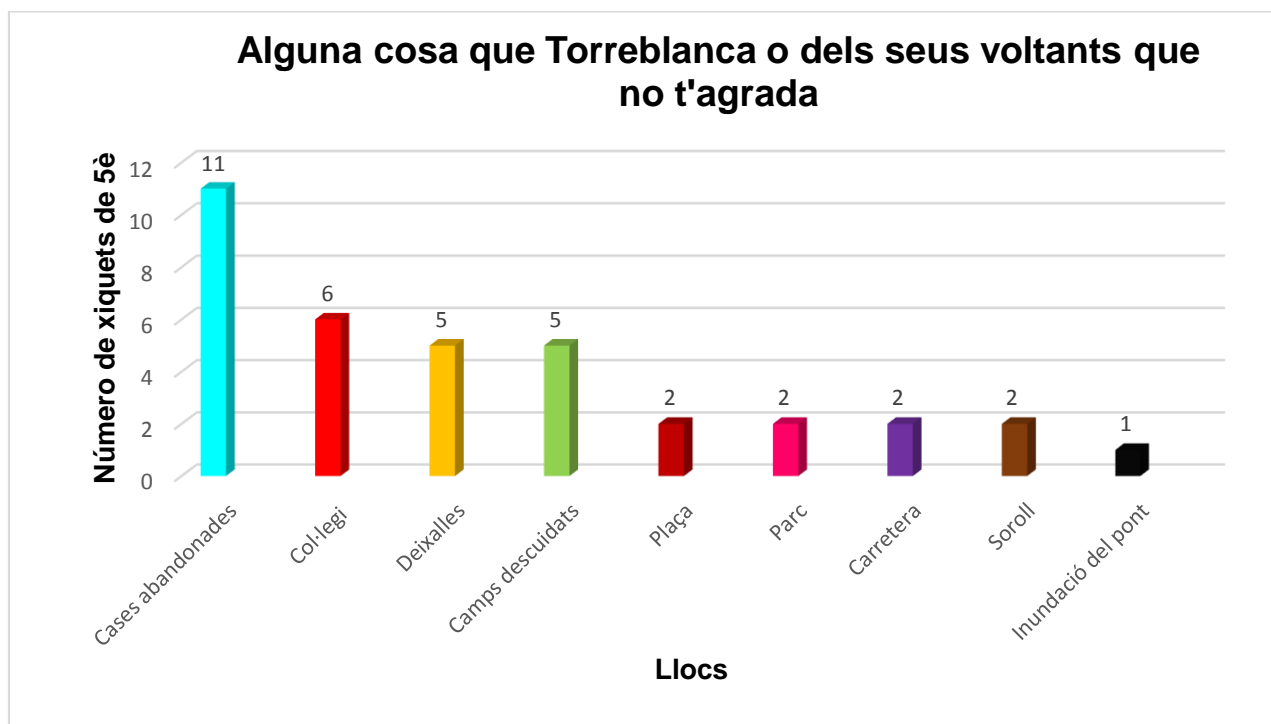
Annex 5: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 5

Respostes dels alumnes de 5è a la pregunta: Alguna cosa que Torreblanca tenia i ara ja no té, i trobes a faltar.

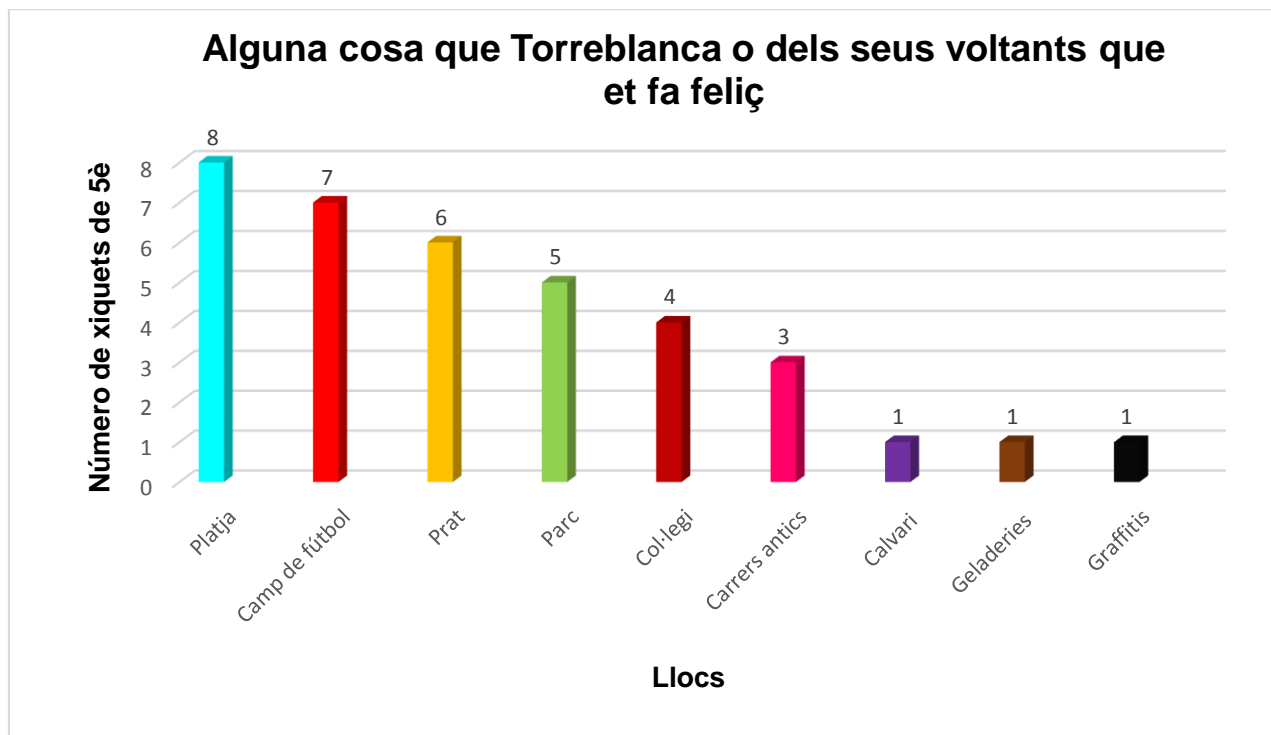
Gràfic 6

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que no t'agrada.

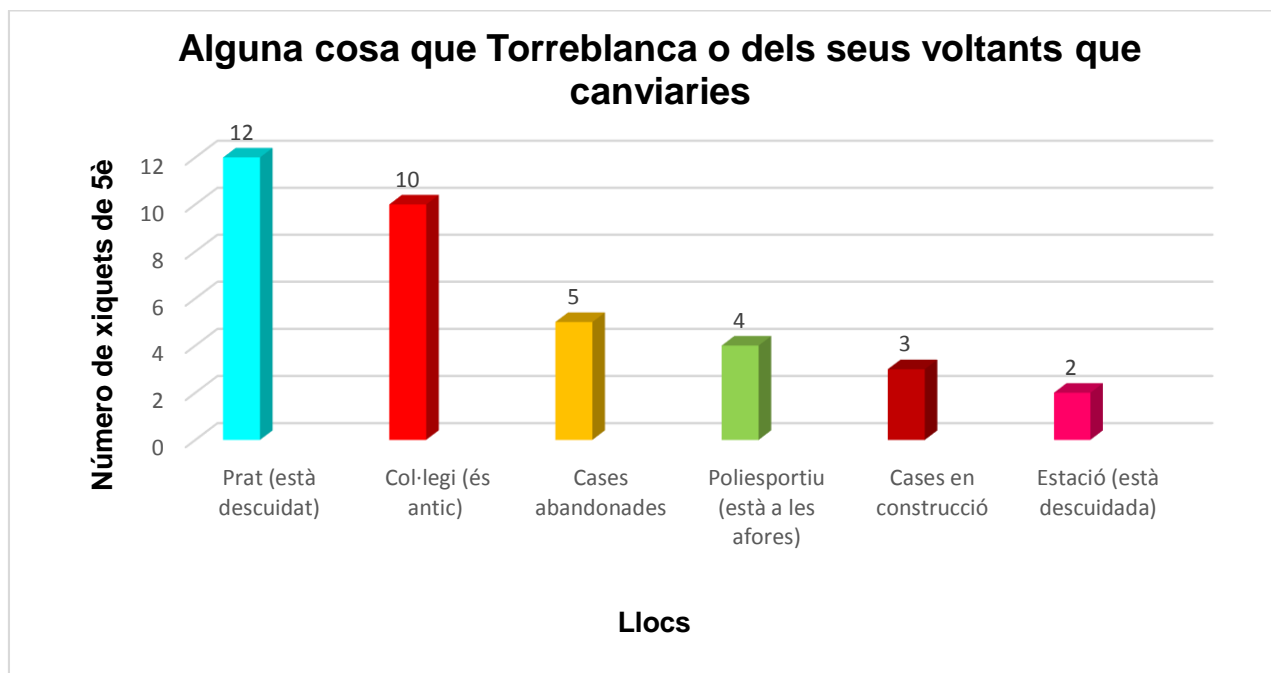
Annex 6: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 7

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que et fa feliç.

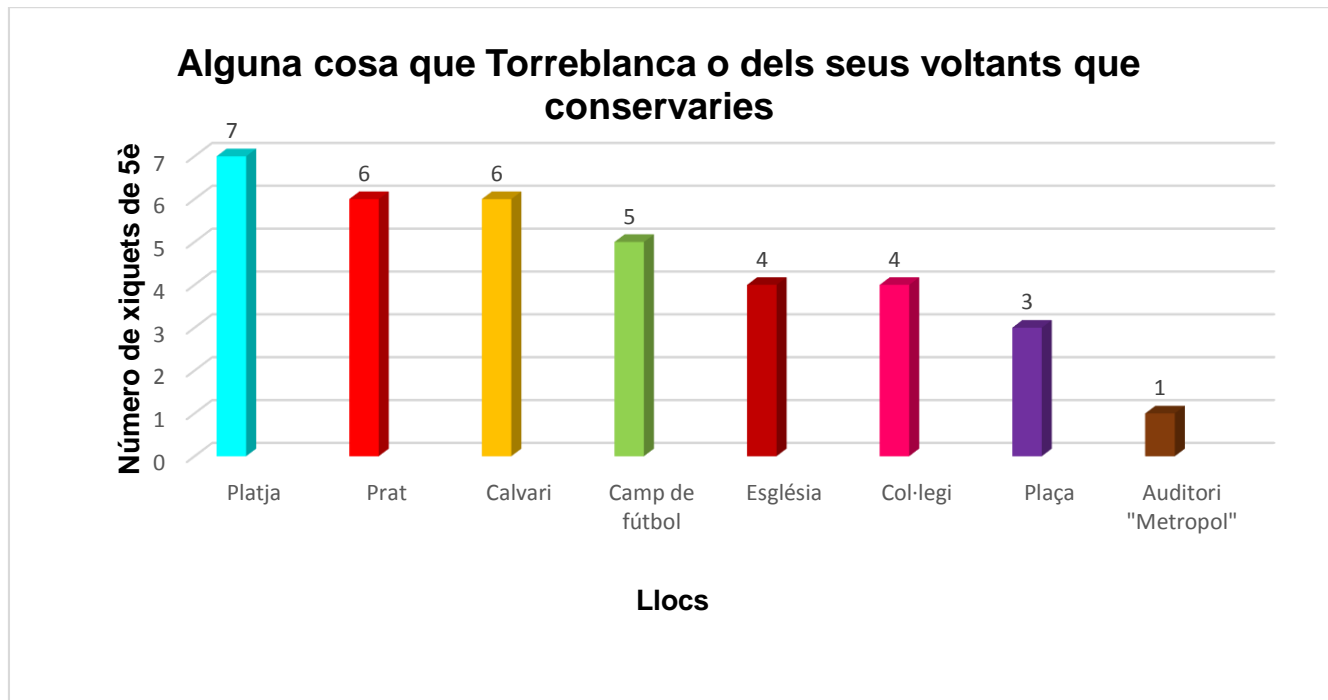
Gràfic 8

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que canviaries, per què?

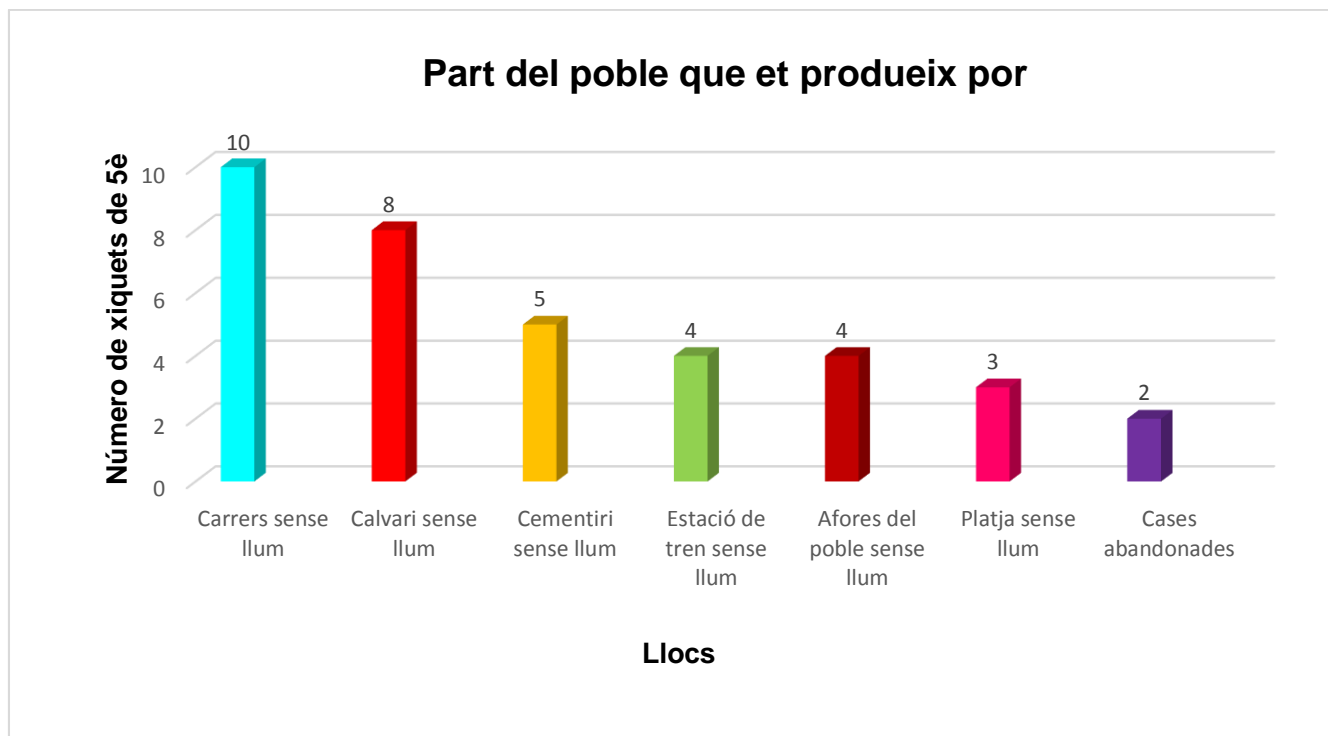
Annex 7: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 9

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Alguna cosa de Torreblanca o dels seus voltants que conservaries.

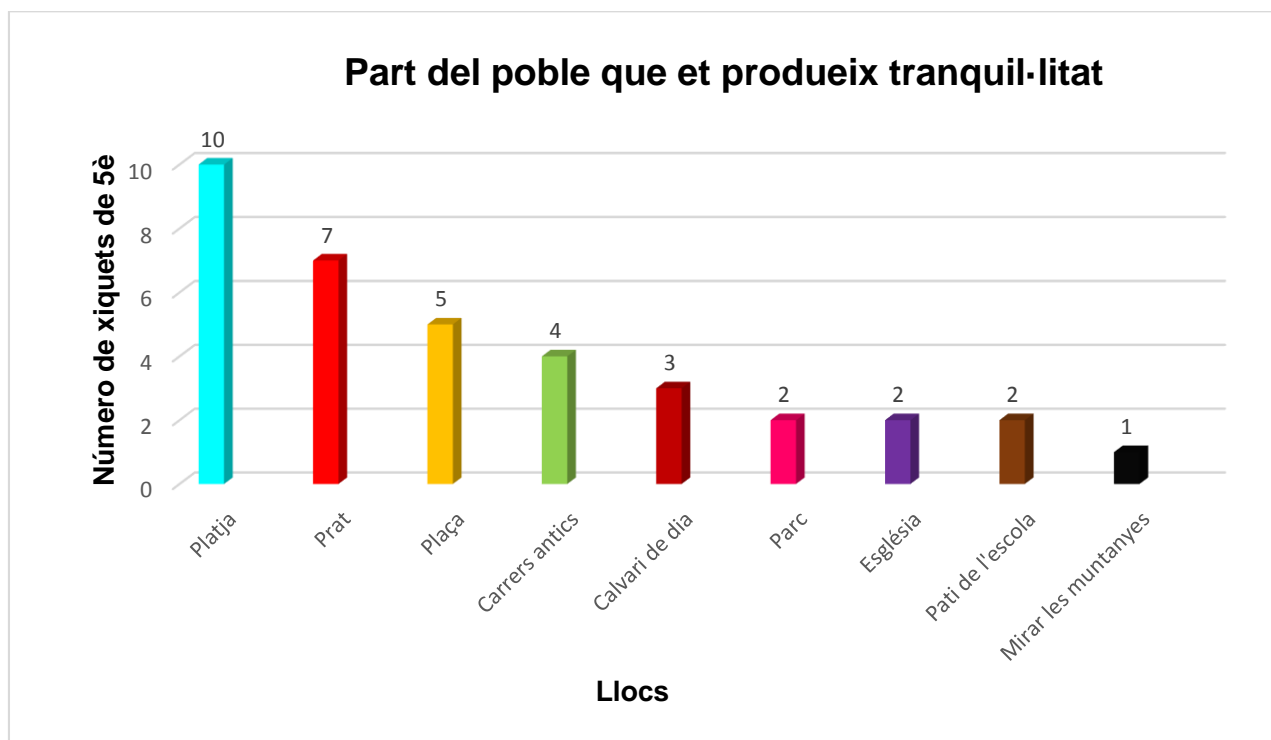
Gràfic 10

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Quina part del poble et produeix por?

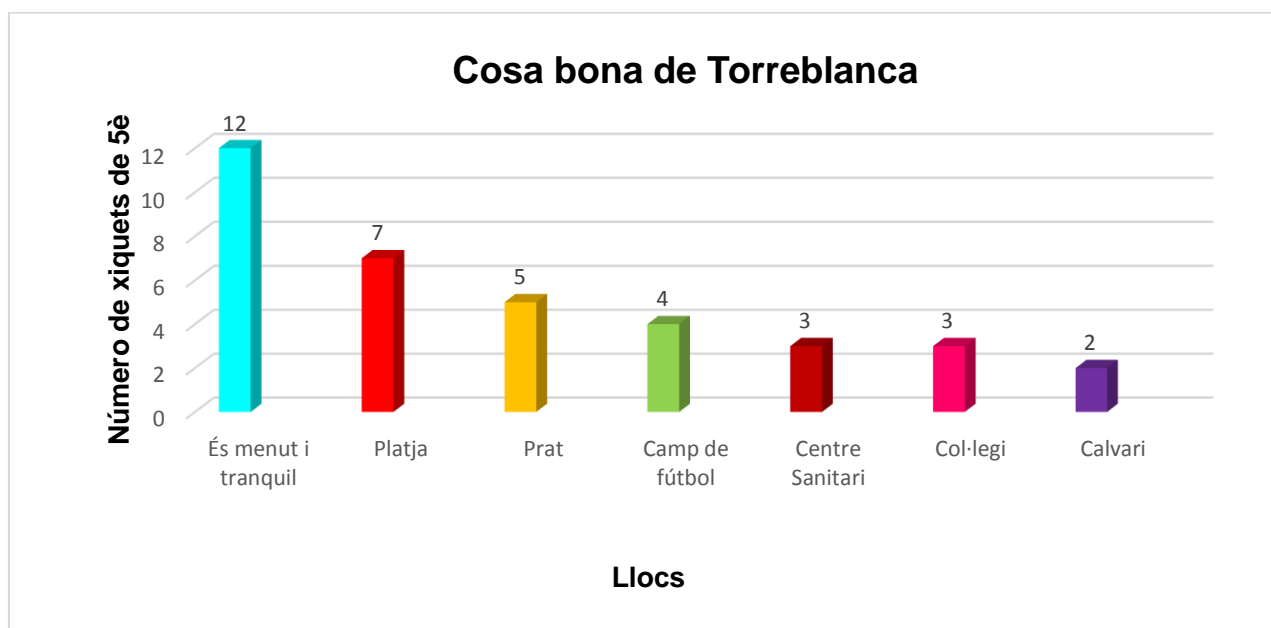
Annex 8: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 11

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Quina part del poble et produeix tranquil·litat?

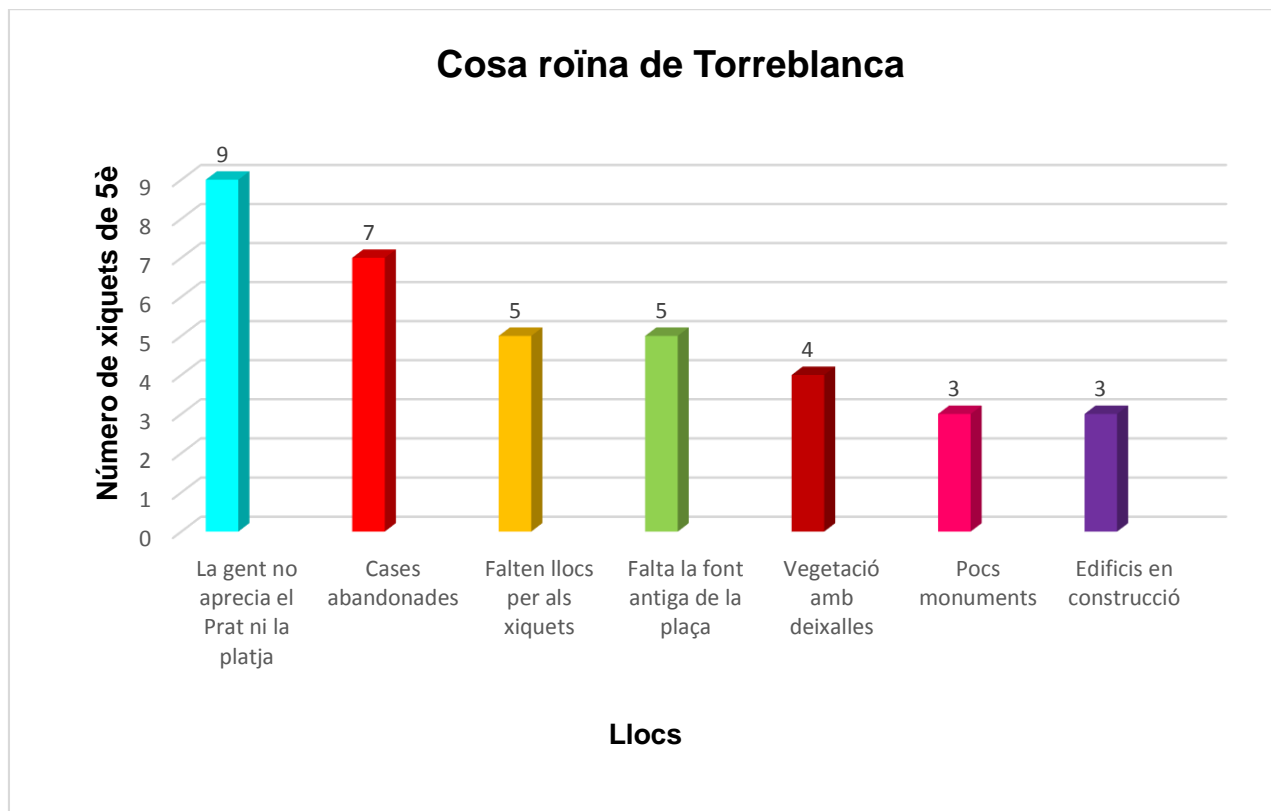
Gràfic 12

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Quina cosa bona té Torreblanca?

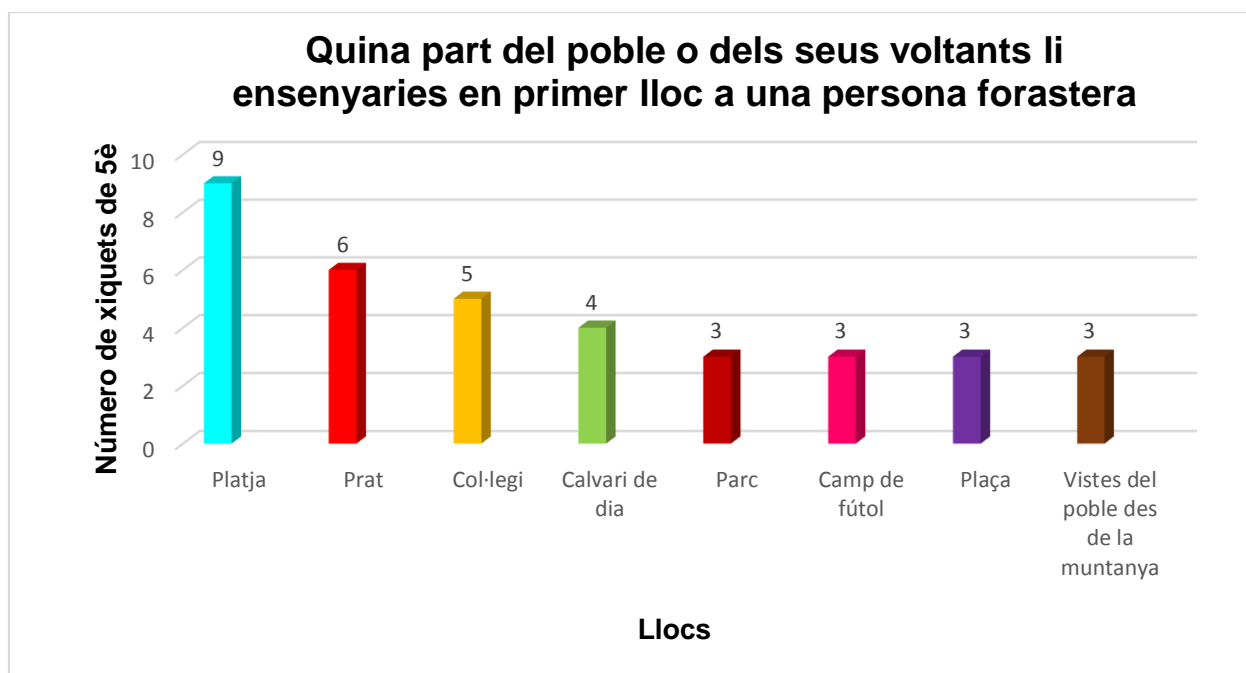
Annex 9: Gràfics de barres de 5è

Gràfic 13

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Quina cosa roïna té Torreblanca?

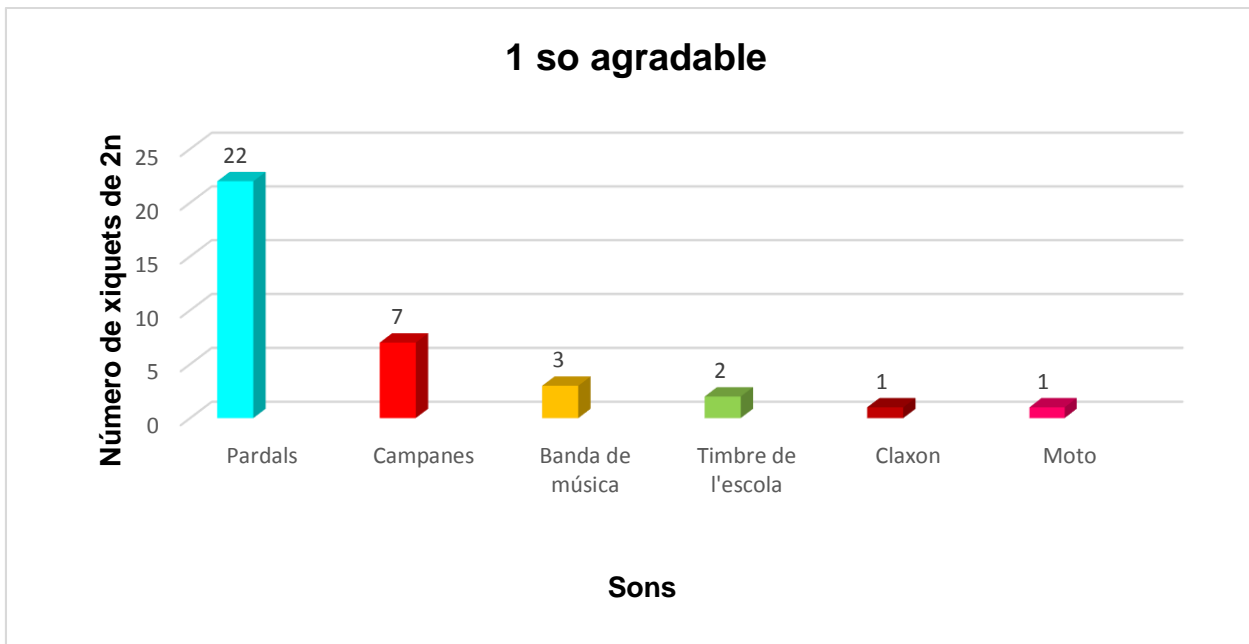
Gràfic 14

Respostes del alumnes de 5è a la pregunta: Si vingués una persona nova al poble, quina part del poble o dels seus voltants li ensenyaries en primer lloc?

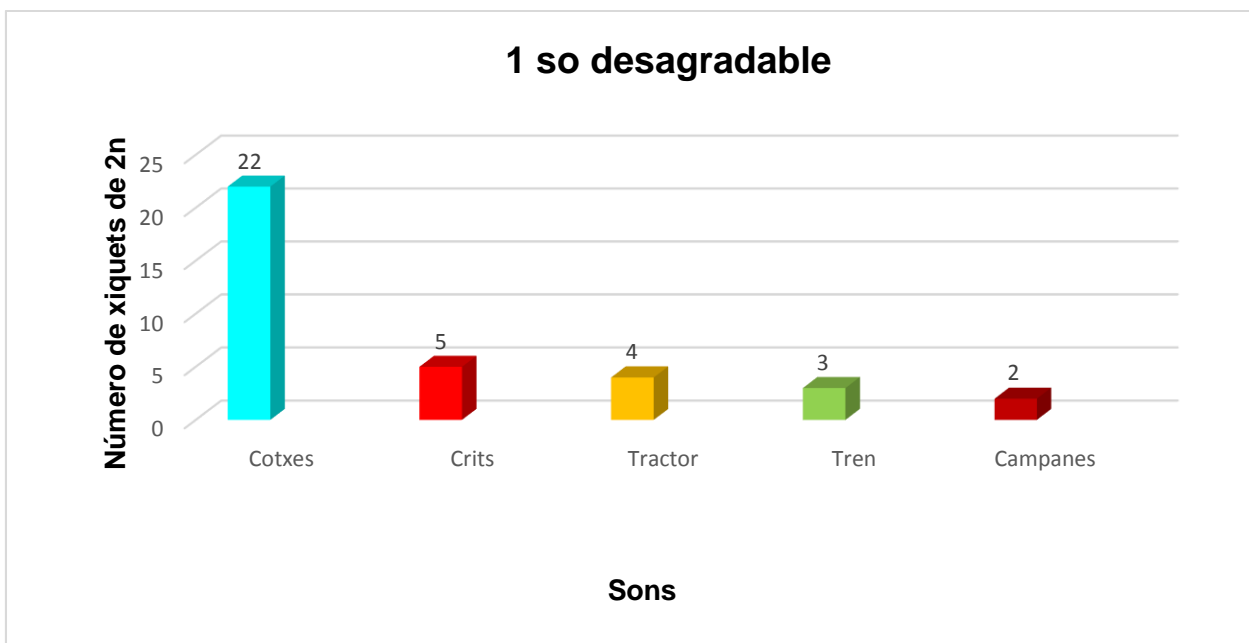
Annex 10: Gràfics de barres de 2n

Gràfic 15

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: 1 so agradable del poble

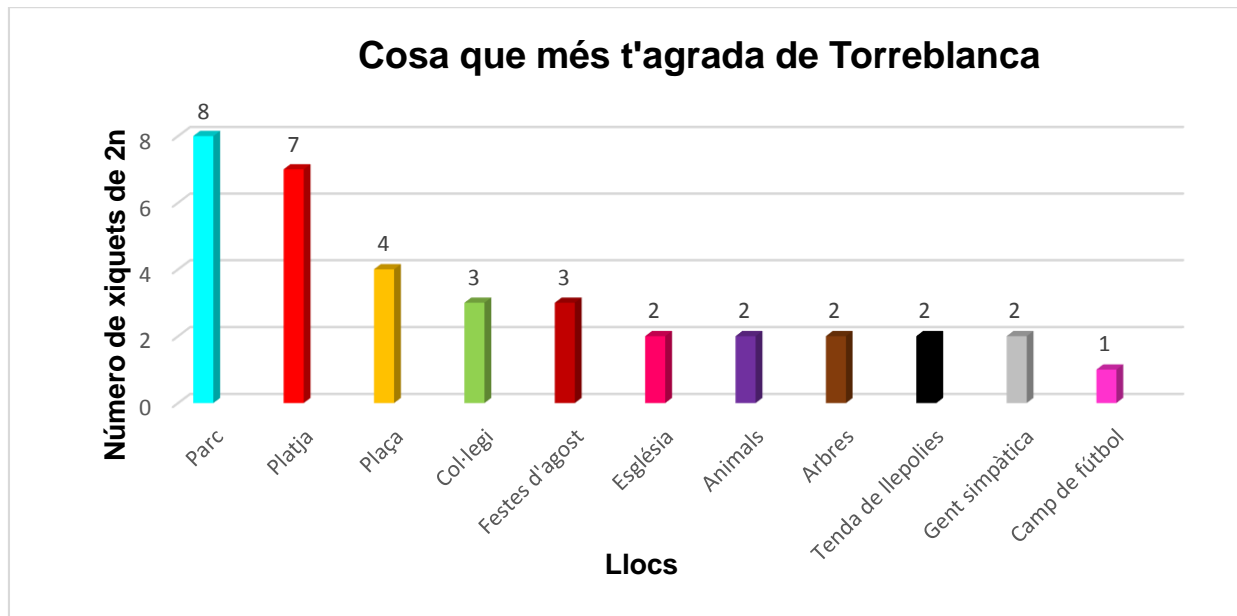
Gràfic 16

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: 1 so desagradable del poble

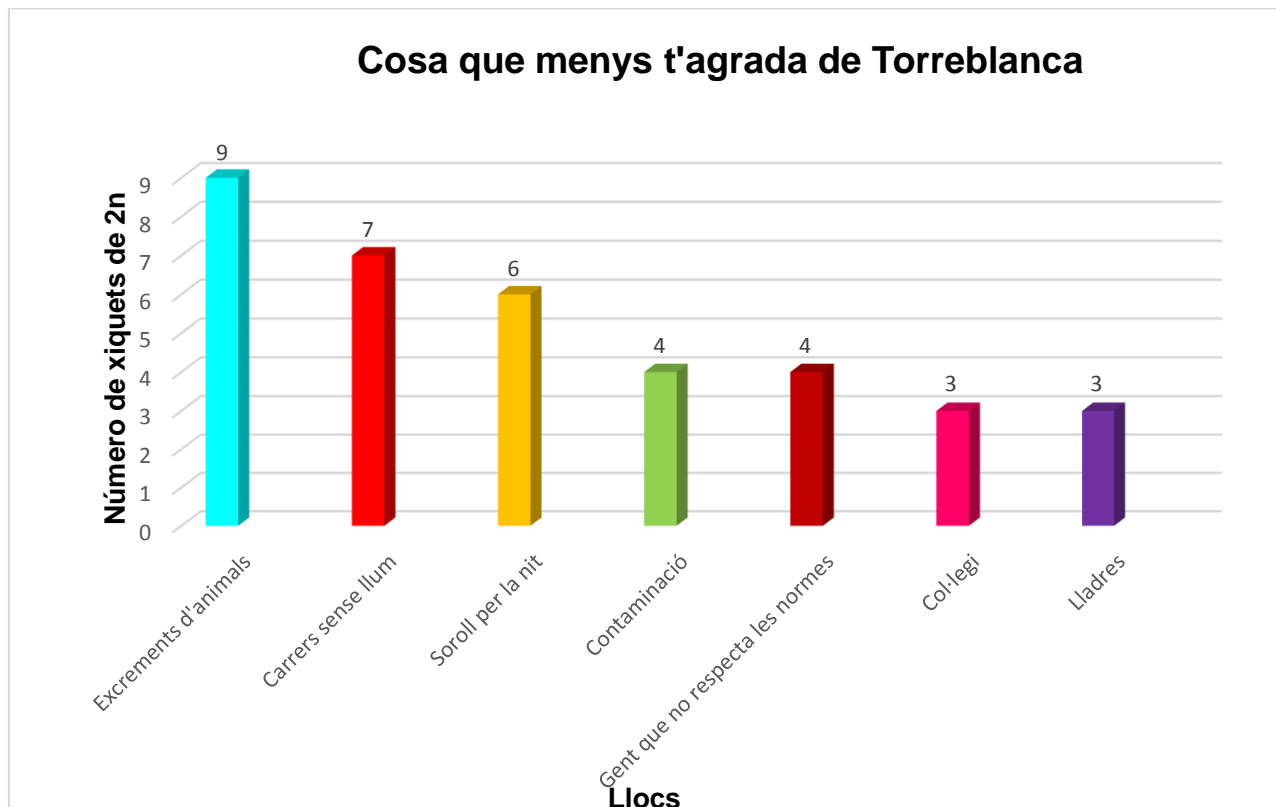
Annex 11: Gràfics de barres de 2n

Gràfic 17

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Què és lo que més t'agrada del poble o dels seus voltants?

Gràfic 18

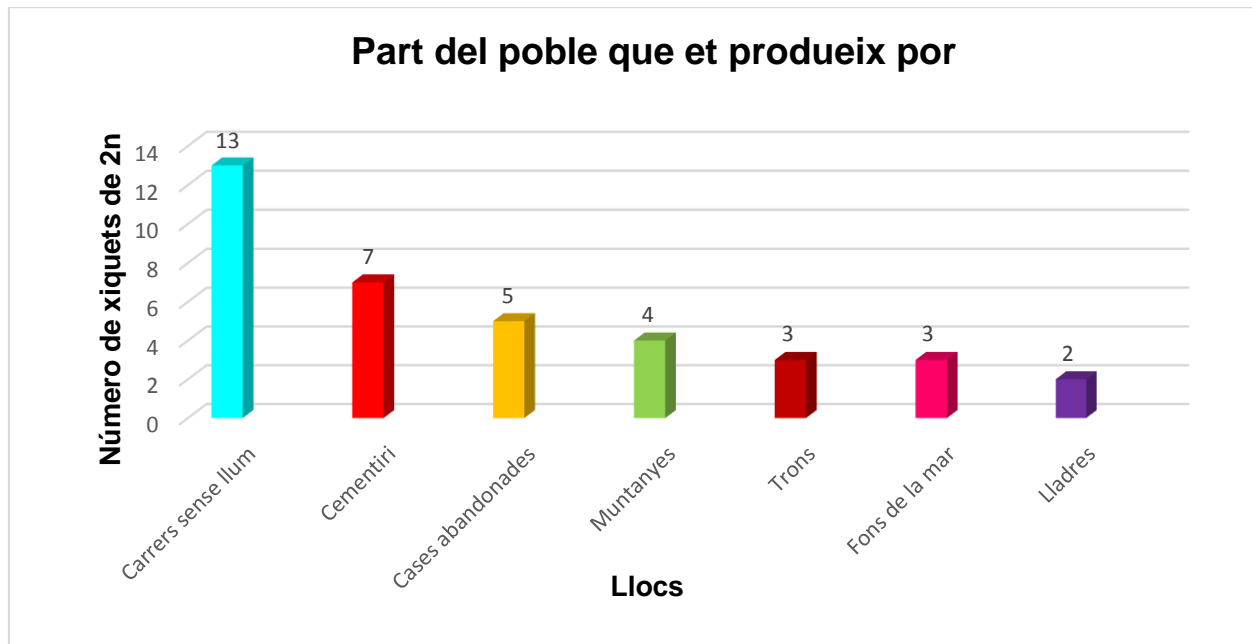

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Què és lo que menys t'agrada del poble o dels seus voltants?

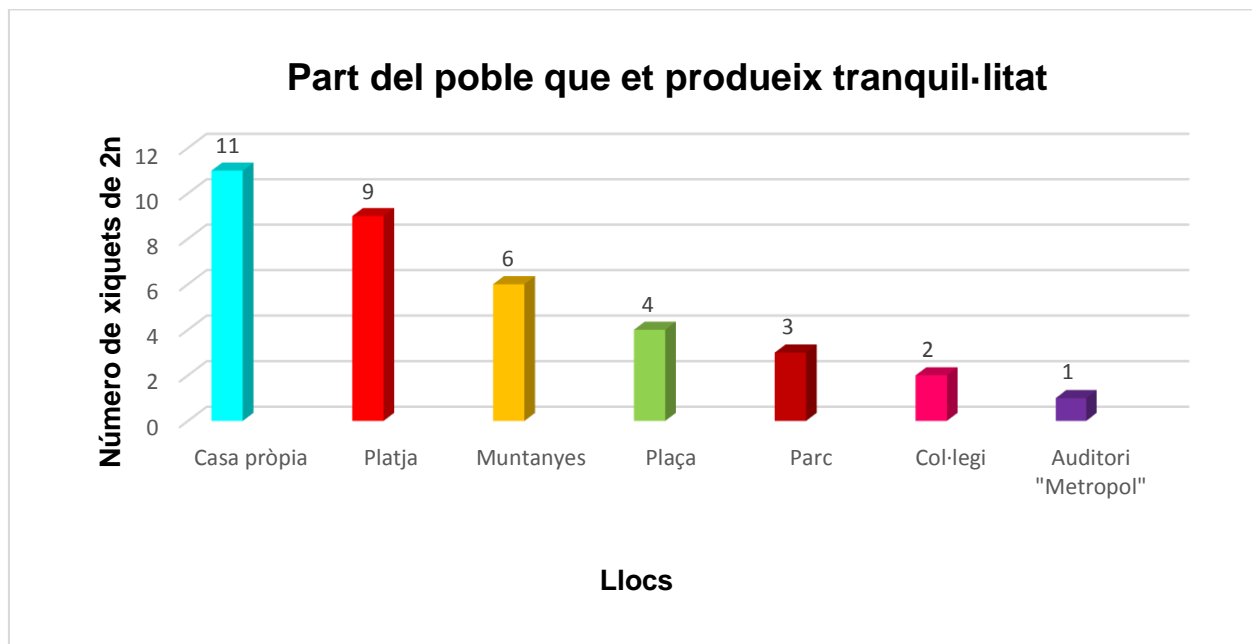
Annex 12: Gràfics de barres de 2n

Gràfic 19

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Quina part del poble et produeix por?

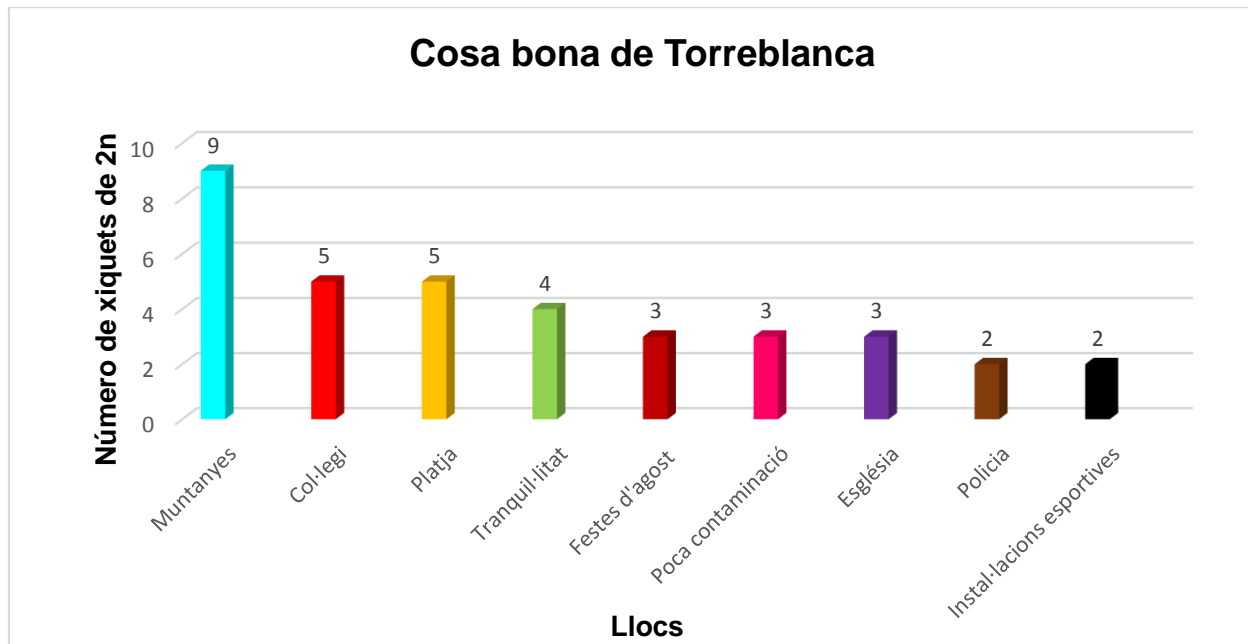
Gràfic 20

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Quina part del poble et produeix tranquil·litat?

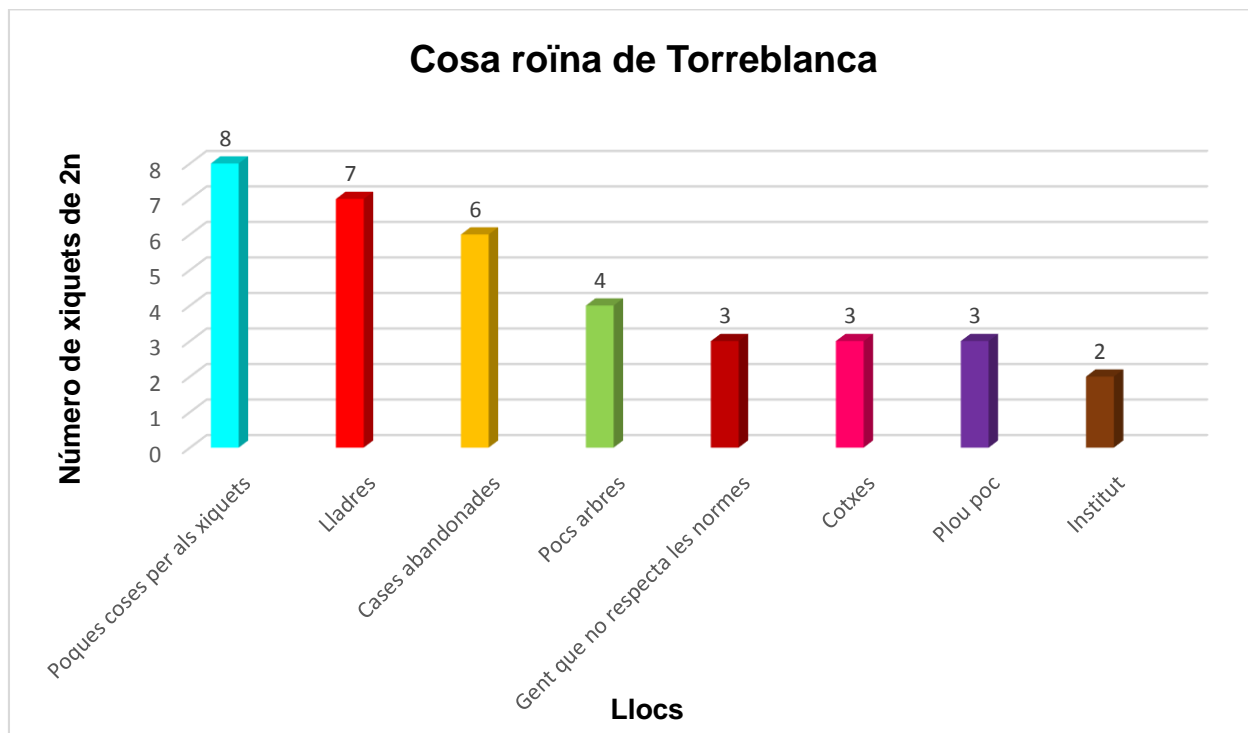
Annex 13: Gràfics de barres de 2n

Gràfic 21

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Quina cosa bona té Torreblanca?

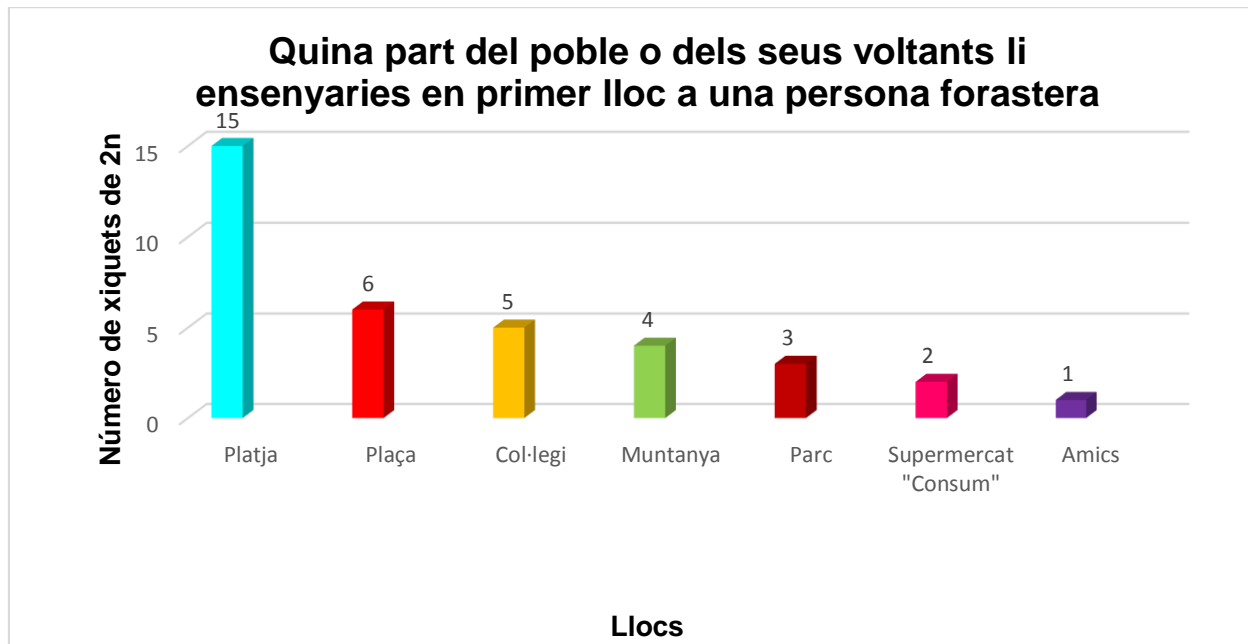
Gràfic 22

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Quina cosa roïna té Torreblanca?

Annex 14: Gràfic de barres de 2n

Gràfic 23

Respostes del alumnes de 2n a la pregunta: Si vingués una persona nova al poble, quina part del poble o dels seus voltants li ensenyaries en primer lloc?